

תוכן עניינים

3	פתיחה	מבוא	
4	עשרת הדברים		
5	לזכרו של אייל צור		
6	מדריך, מדריכה – וגם על זה ובעיקר על זה אתם אחראים		
7	חובות המד"צ בתנועה		
9	הטבלה לניהול סיכונים - המטריצה		
9	סדירות ארגונית = פעילות שומרת חיים	הפעילות השוטפת – שגרה ומניעת תאונות	
10	כיצד לתדרך		
12	מבנה		
12	הכנת המבנה לפעילות		
12	הנחיות לפעילות בטוחה במבנה ובחצר המבנה		
13	סקר כהרף עין		
14	הפעילות היום-יומית		
14	נוהל יום פעילות		
15	משחק מסוכן מחליפים במשחק בטוח		
15	זמני ביניים/זמן חצר		
16	קשר עם הורים		
18	בריאות		
19	ניהול הרפואה בפעילות השוטפת		
19	יציאה משגרה		
19	חוזר לצוות הפעילות הקיני ולכל "מפעילי" השכבה הצעירה		
20	מטרות הטיול והמפעל בתנועה וכיצד ניתן לממשם		
21	איך בונים פעילות חוץ?		
22	הערכות המדריך לקראת פעילות הטיול		
25	טופס טורקיז – קומונר מתחקר מד"צ		
26	הקיץ - מה נעשה לקראתו בכדי למנוע תאונה? האם זה מספיק?		
26	זהירות בדרכים		
26	דגשים למבנה נאמן לזהירות בדרכים		
26	הולכי רגל		
27	הנחיות לחצייה בקבוצה		
27	הנחיות לחצייה ביחיד		
27	הנחיות לשימוש בתחבורה ציבורית		
28	הליכה על גבי המדרכה		
28	תדריך הדרך לקן וחזרה הביתה		
30	איך להתנהג באירוע חירום		חירום
30	מספרי חירום – חובה שיהיה תלוי בכל קן!		
30	מתי וכיצד להזמין אמבולנס		
31	כיצד להתנהג במצבי חירום שונים		
33	ביפר 33010		
34	דרכי הקשרות שונים	תדריכים ונספחים	
36	כללים לבנייה מחנאית		
36	דגשים ונהלים לטקסי אש		
37	הוראות בטיחות בתחום כיבוי אש בטקסי אש		
38	מדורה וקומזיץ		
38	שימוש נכון בהלמניה ופטיש 5		
38	נקודות לסיוע בתדרוך בבריכה ובים		
39	מוגנות במרחב הוירטואלי		
40	תנועת הנוער העובד והלומד היא גם האיגוד המקצועי לנוער וצעירים		

מבוא

נשבעים לחיים!

לחיי החניך, המדריך, הבוגר, החבר

מדריכים צעירים שלום,

זאת הזדמנות מצויינת לאחל לכם שנת פעילות טובה ובטוחה! , שנה מלאת פעילות וחוויות תנועתיות! חוברת זו הינה חלק ממערך ההכשרה בתחומי הביטחון, הבטיחות והרפואה בפתיחתה של שנת פעילות חדשה . תנועתנו חרטה על דגלה את הסיסמא: "נשבעים לחיים" ולא בכדי! נשבעים לשמור, בכל פעילות ובכל אופן, על חיי חניכנו, מדריכנו וחברינו.

זוהי סיסמא מחייבת למשימת שמירת החיים!

החוברת שמובאת לפניכם מתמצתת לכם המדריכים הצעירים את עיקרי הדברים בתחומי שמירת החיים.

החוברת מתבססת על חוזר מנכ"ל משרד החינוך שהוא החוק המחייב אותנו בבואנו לקיים פעילות.

החוברת מרכזת בתוכה נהלים והדרכות לפעולה נכונה ובטוחה.

לא לכל פעילות נכתבו נהלים תנועתיים, אנחנו נלמד אתכם בחוברת איך לפעול כשאין נהלים, לנהל סיכונים, לראות את הנולד, לבצע סקרי סיכונים ולהימנע מקיום אירוע שמסכן את המשתתפים ולבטלו כשצריך! דעו, כי עליכם לעבור השתלמויות בתחילת שנת הפעילות בתחומי שמירת החיים ומידי שבוע במהלכה לעבור ריענון, למידת עומק, לימוד הנחיות ונהלים, הכרות עם חוזרי מנכ"ל, הבנת החומר הקשור בניהול סיכונים ובסקר סיכונים מקדים, העמקה בהבנת הגדרות התפקיד השונות ותחומי האחריות הרחבים, העמקה בהיבטים המוסריים הקשורים במשימת "השמירה על החיים".

"... שלומם של הילדים וביטחונם קודמים לכל ערך חינוכי שניתן וצריך לקדם ושמירה מרבית

עליהם מרחפת מעל לכל העשייה החינוכית בבית הספר ". מתוך פסק הדין, אמיליה כהן, ספט' 2008

צריך לזכור כי על כל מדריך מוטלת אחריות כבדה אשר מכילה בתוכה היבטים מוסריים, חוקתיים, פליליים ואחרים הקשורים למשימתו. הנחיות והוראות בתחומי הבטיחות אינם לדיון והסכמה אלא לביצוע! העוברים על ההוראות הנ"ל, מסתכנים בתביעה משפטית נגדם, אזרחית או פלילית.

כל רכוז, מדריך, קומונר, חוואי, מש"צ או בעל תפקיד זה או אחר, ממונה בתנועתנו כאחראי לבטיחות, בטחון ולפיקוח על מילוי ההנחיות וההוראות הרשומות בחוזרי המנכ"ל, או בחוזרים והנחיות שהוצאו ע"י מרכז התנועה.

אחריות זו באה לידי ביטוי בכל מקום - בקן, בסניף, במועדון או מחוצה לו, במפעל, בטיול או בכל מקום בו מתקיימת פעילות תנועתית. יש לזכור כי מטרת העל בפעילותינו הינה לשמור על חייהם ושלמותם של כל הלוקחים בה חלק.

עשרת הדברים החשובים

למען מדריכי התנועה הוקם מרכז הדרכה והכשרה לניהול סיכונים, "הסימולטור", זוהי מערכת אימון ממוחשבת ומתקדמת שמטרתה לשפר ולהעמיק את ידיעתכם בתחומי שמירת החיים.

אלו עשרת הדברים החשובים ביותר בתחומי שמירת החיים:

1. קיימת לנו חובה מוסרית, לשמירת חיי חניכינו, עלינו לעשות את המרב במקסימום האהבה!
2. תכנון מדוקדק, ירידה לפרטים, לימוד מקרים ותגובות, שגרה וחירום.
3. הגדרה וחינוך תפקידים, סמכויות, "גבולות גזרה", תחומי אחריות.
4. התדרוכים לחניכים וממלאי התפקידים! חובתנו "להזהיר, להנחות ולודא" שההנחיות מתמלאות!
5. חובתנו לקיים "תחקיר ממונה" לפני היציאה.
6. חובתנו לנהל סיכונים, לשקול האם נכון לקיים או אולי לבטל!
7. לקיים סקר בטיחות וביטחון... בסניף, בבית, במועדון, בקן, בחצר, באוטובוס, במסלול, בחינוך ובמחנה.
8. חובתנו לעדכן בזמן אמת! בחירום עלינו למנוע ולא לאפשר הידרדרות במצב!
9. עלינו להכיר מי הם חניכינו (בעיותיהם, רגישותם ומחלותיהם), כמה הם מונים, לדאוג לספור ולבדוק נוכחות בכל שינוי מצב במהלך הפעילות.
10. נציית כולנו לחוק! לחזור מנכ"ל משרד החינוך, לנהלים, לפרסומי פורום לקחים ולהנחיות התנועה.

כאמור אלו המרכזיים והחשובים, פירוט של התחומים ונוספים תפגשו בחוברת זו

" מה אני רואה לעצמי זכות וחובה לתבוע מכם ?

בראש ובראשונה - אחריות .

... אנחנו שנותנים בידכם את הסמכות והאחריות לחיי אנשים, לחיי הבנים והבנות שלנו, שמים בכם את מבטחנו. אחרי שהוכחתם יכולת וצברתם ניסיון. האחריות שלכם היא מוחלטת. אין לכם אל מי להביט מאחוריכם. האחריות נעצרת אצלכם. אין כבדה וחשובה יותר

מאחריותכם לחיי האחרים

... אל תאמרו : אי אפשר היה למנוע. אל תאמרו : זו היתה גזרת גורל. אין זה כך.

הרבה מאוד, כמעט הכל, תלוי בכם !!!

יצחק רבין ז"ל, טקס סיום מחזור של בית הספר לפיקוד ומטה, 27 באוגוסט 1992

מוקדש לזכרו של אייל צור ז"ל

בן קיבוץ גבת, חבר בגרעין "שאול"

מדריך, קומונר שנהרג בתאונה מחרידה

במסגרת פירוק חג המעלות של קן בורוכוב, אור
ליום ראשון בתאריך, 24.9.2000, כ"ד אלול תש"ס

מטרת על: לשמור על חיי החניכים והמדריכים

להלן מספר תזכורות למדריכים ולחניכים לשם קיום פעילות בטוחה:

- הדאגה והאחריות לחניכים מתחילה ביציאתם מהבית, ועד לחזרתם בשלום לביתם ולמשפחתם.
- חברי תנועתנו שומרי חוק! מקיימים את חוזרי מנכ"ל משרד החינוך ומונחים על-ידי רשויות המדינה בתקנות ובהוראות שמטרתן לשמור על החיים והבריאות.
- אזור פעילות שנראה שיש בו ליקוי בטיחות (כגון: זכוכית שבורה, ברזל בולט, מעקה רופף, חשמל גלוי, ריצפה חלקה, חוסר במגן אצבעות, אסלה שבורה) יש לסווגו מיד ולמנוע כל גישה של חניכים ומדריכים כאחד! במקביל יש לדווח על הליקוי לביפר מנוי מס' 33001 בטלפון 03-6106666 או באפליקציית מפגעי הבטיחות ולרכז הממונה.
- תנועתנו מבצעת ביקורות בטיחות לשם תיקון הליקויים וסילוק המפגעים.
- חל איסור חמור להחזיק במבנה ובחצר הפעילות חומרים ואביזרים מחוללי סכנה כגון: דלקים, חומרי ריסוס והדברה וחומרים דליקים ומסוכנים אחרים.
- יש לקיים סקר סיכונים "כהרף עין" לפני כל יום פעילות בחצר ובמבנה המיועדים לפעילות: חשמל חשוף, חלון שבור, סורג עקום, בזניטיים בולטים, מעקה רופף, מהמורות, הפרשי גובה, שלוליות וכו'. בעת גילוי המפגע יש להסירו או לבודדו ולאסור פעילות בקרבתו.
- חל איסור להתעסק או "לתקן" את מערכת החשמל. התיקון מותר אך ורק לחשמלאי מוסמך בעל תעודה.
- מבנה שעבר ביקורת ותיקון ליקויים, יזכה בתעודת כשירות רשמית.
- בכל פעילות ימצא מגיש עזרה ראשונה, במוקד הפעילות יהיה תיק מע"רים תקני עם כלל הציוד הרפואי הנדרש.
- הפעילות תחל רק בנוכחות מדריך בוגר שהוסמך לתפקידו ועבר את כנסי פתיחת השנה - "חריש לחיים". על המדריך להיות מצויד בטלפון נייד ובמספרי טלפון לשימוש בשעת חירום.
- במקרה חירום יש לשלוח ביפר למנוי, 33010 בטלפון 03-6106666.
- יש לאסור משחקים מסוכנים (כגון: קפיצות על כסאות וספסלים, החלקות, שימוש באלמנטים מסוכנים וכו'). "משחק מסוכן מחליפים – במשחק בטוח." חשוב לחדד את מודעות כלל המדריכים לתכנון משחקים בטוחים בלבד לכלל הגילאים ובכלל התחומים.
- קיום חגי מעלות ואירועים המוניים טעון רישוי עסק, תחקיר ממונה ואישור "טופס ירוק" במערכת אישור הפעילויות; מחויב מינוי רכז בטיחות ובטחון ועריכת סקר סיכונים! יש לתת תשומת לב מיוחדת לתחום הבטיחות – בהכנה לחג, במהלכו ובפירוקו. חשוב להקפיד על מילוי כלל ההנחיות!
- יש להעביר את פסולת חגי המעלות והפורימונים (כגון: ברזל, שאריות תיל וכו') לפח האשפה ולמנוע השארתם כמפגע בשטח, יש לוודא פירוק כל המתקנים והסרת מפגעים משטח הפעילות (כגון: בורות, מבנים מחנאיים וכו').
- אי"ש לילה: האישור ליציאה יינתן רק לאחר בדיקת התוכניות ואישורן ולאחר קיום תדרוך

- למדריכים הצעירים ולמשתתפים.
- לקראת פעילות חוץ יישובית, טיול או מחנה: חובה לעמוד בנוהל אישור פעילויות, ביצוע תחקיר ממונה ואישור "טופס אדום", הלשכה לתיאום טיולים, אבטחה ורפואה, רכב פינני, ליווי מבוגר וכו'.
- חל איסור להבעיר אש בשטח, במבנה ובחצר הפעילות. יש לבדוק תקינות ציוד כיבוי האש.
- הפחדות ומבחני אומץ אסורים! יש לנהוג בכבוד עם החניכים ועם כלל המשתתפים!
- תאונות הדרכים הרבות והכבישים המסוכנים מחייבים אותנו להתנהגות נכונה וזהירה בעת חציית כביש וצעיידה לציוד. יש לחסום יציאה משטח הפעילות לכיוון כביש ולפתוח פתח חלופי, במידת הצורך יש ללוות חניכים לביתם.
- להתעדכן באתר חריש לחיים <https://mhaim.co.il/>

מדריך, מדריכה – וגם על זה ובעיקר על זה אתם אחראים

במסמך זה לא נעלה את חובותיך כמחנך מדריך/ה וכחבר/ה בתנועה. נעסוק בו "רק" במשימה הכי חשובה שעומדת בפניך: **משימת "שמירת החיים"**! לא במילים גבוהות, לא בסיסמאות, בפשטות ובהירות נגדיר לך את המשימה.

הכנת המבנה לפעילות:

1. רגע לפני פתיחת יום פעילות, בכדי למנוע סכנות לחניכים, חובתך לבצע סקר סיכונים במבנה ובחצר. עליך לסייר מסביב למבנה ובתוך המבנה ולחפש סכנות. לרשותך רשימת מבדק (ראה "נשבעים לחיים" / אתר "חריש לחיים").
2. חובתך לקיים בדיקה שנושאה סריקת ביטחון (חפץ חשוד וכו').
3. בדיקה שנושאה בטיחות, תברואה מפגעים וסכנות.
4. בגילוי ליקויים עליך לטפל בהם מידית או למנוע פיזית יכולת התקרבות חניכים לסכנה.
5. עליך לעדכן את הרכז הממונה עליך בדבר מצבו של המבנה, ובביר 33001.
6. במבנה צריך שיהיה: ציוד לכיבוי אש תקין, ציוד עזרה ראשונה, מים זורמים, כיור נקי ולא שבור, שירותים נקיים ושלמים, נייר טואלט, סבון.
7. מחסן הציוד הינו נקודת תורפה, יש למנות צוות מחסן שידאג לסדר לניקיון ולבטיחות, חל איסור להכניס למחסן חומרים מסוכנים וציוד בלאי פגום.
8. עליך לעדכן את הרשות המקומית ולבקש מהם לסייע בטיפול במראה ובבטיחות המבנה.
9. בסוף יום פעילות הקפד על נעילת המבנה ועל היותו מסודר ותקין. על בטיחות החצר אתה ממשך להיות "אחראי" גם כשאתה לא נמצא בפעילות במקום.

הגעת החניכים לפעילות וחזרת הביתה בשלום:

1. עליך להסביר לחניכים ולחניכות את הסכנות שבדרך מהבית ובחזרה.
2. להנחותם בתחום בטיחות בדרכים. (ראה "נשבעים לחיים" / אתר "חריש לחיים").
3. להנחותם בתחום התמודדות עם אלימות ומפגעי הדרך.
4. ללוות כשצריך, ולוודא הגעה בטוחה ליעדם.

זכור אתה אחראי לשלום החניכים והמדריכים!

בזמן הפעילות:

1. יש להציב מדריך אחראי בחצר, כשהיא פעילה ושוקקת.
2. יש לקחת בחשבון שילדים/ חניכים טיבם לרוץ ולהשתולל.
3. יש להיערך לכך וליצור הגנות שגם בתנאים אלו לא יהיו נפגעים.
4. במקרה של אירוע אלימות יש להזמין את המשטרה בדחיפות ולעדכן את הרכז הממונה.
5. יש לפקח על בטיחות המשחקים (ראה "נשבעים לחיים" / אתר "חריש לחיים").
6. בכל רגע נתון בזמן הפעילות יש לספור את החניכים והמדריכים ולדעת את מיקומם.

הדרכה והסברה של נהלים ודגשים בתחום שמירת החיים:

1. יש לחנך וללמד את החניכים והמדריכים שבאחריותך לשמירת החיים. לצייד אותם במיומנות, במודעות ובהבנה שתבטיח את חייהם גם בפעילות התנועתית וגם מחוצה לה.
2. יש לקיים תדרוך שבועי בנושא שמירת החיים למדריכים הצעירים.

3. יש לתלות על לוח המודעות את הפלקט והתדרוך שנכתב לזכרו של אייל צור ז"ל. (ראה "נשבעים לחיים" / אתר "חריש לחיים")
4. יש לתלות במבנה שלטי אזהרה ותזכורות בתחום הבטיחות, היכן שצריך.
5. מידי חודש נשלח לדואר האלקטרוני שלך מייל ואליו נצרף את סיכום פורום לקחים של התנועה. נצרף לידעתך את התאונות וה"כמעט" תאונות שהתרחשו בחודש הקודם, נצרף נהלים חדשים, עדכונים וחומרי רקע. חובתך לצפות להגעת המייל ולטפל במידה ולא קיבלת אותו. חובתך לפעול בהתאם לפרסומים אלו.
6. באתר האינטרנט "חריש לחיים" נקשר אותך לחוזר מנכ"ל משרד החינוך שהוא המסמך שמחייב את כולנו בפעילותנו בתנועה, נצרף לך גם את נהלי התנועה ואת סיכומי פורום לקחים. כל אלו יהיו לך כחוק מחייב.
7. חוברת "נשבעים לחיים" תחולק בפתחת השנה ו"פנקס כיס לתדריכים" לקראת הקיץ. בהם מרכז המידע שיסייע לך בחינוך והדרכת חניכך ל"שמירת חיים" בפעילות המקומית ובפעילות חוץ.
8. הסבר מפורט בנושאים אלו ראה בחוברת "נשבעים לחיים" / אתר "חריש לחיים".

הטיול, המחנה, יום שטח, פעילות חוץ:

1. פעילויות החוץ מוציאות אותנו לשטח זר שיוצר גירויים חדשים שונים לחניכים ולמדריכים. יש להיערך בתדריכים מתאימים ובהערכות מיוחדות ולוודא שהפעילות מוגנת ובטוחה.
2. פעילויות חוץ מחייבות "תחקיר מקדים ואישור תכניות": המדריכים הצעירים יתוחקרו על ידיך המדריך הבוגר ואתה הבוגר תתוחקר ע"י הרכז האחראי עליך. איך מארגנים טיול ופעילות חוץ פרטנו בחוברת "נשבעים לחיים" / אתר "חריש לחיים".

באירוע חרום

1. עליך להיות דוגמה לתפקוד בקור רוח ובסדר נכון. כדי להיערך למצב חירום עליכם לקיים מפגש חשיבה מקדים: לחשוב על תרחישים, לדמיין אירועים ולתכנן במפגש כשהכל רגוע, להחליט את סדר הפעולות הנכון.
2. במצב חרום העבר ביפר 33010 למרחב חיים (בטלפון מספר 03-6106666) ולרכז הממונה עליך. יש לפרט את פרטי האירוע לציין מיקום, שם ומספר טלפון. לאחר דקות קצרות יתקשרו אליך לסיוע/התייעצות בניהול מצב החרום.
3. זכור שבאירוע פציעה החובה הראשונה הינה מתן סיוע רפואי לנפגע! אין לחשוש מהזמנת אמבולנס ובמקרים חמורים ניידת לטיפול נמרץ. (טלפון 101) (ראה "נשבעים לחיים" / אתר "חריש לחיים").
4. יש לדווח בטופס לביטוח על כל פציעה משמעותית שהתרחשה בפעילות. (ראה "נשבעים לחיים" / אתר "חריש לחיים").
5. יש לעדכן את הורי החניך בצורה אחראית, זהירה רגישה ובוגרת.

חובות המד"צ בתנועה!

נדמיין שיחת מפקדת לקראת סוף הסמינר שמפרטת את הרשימה ומסירת דף זה לחניכי הסמינר.

(אולי בתוך יומן המד"צ) הפנייה במין זכר למרות שרוב המדריכים הם מדריכות.

- ❖ את כל הנספחים והפעולות שקיבלת בסמינר דאג לרכז בקלסר ולשמור במקום זמין.
- ❖ דאג להכין מספר פעולות ומספר משחקים שיהיו מוכנים לך, לפעולה הקרובה ולחודש הקרוב, כך שגם אם לא יהיה לך זמן להכין חדשות עדין יהיה לך את אלו שהכנת מראש.
- ❖ דאג שיהיו לך 2 חולצות תנועה.
- ❖ דאג לארגן תיק חכם למד"צ שיהיו בו האמצעים שמד"צ זקוק להם ביום פעילות: חוברת פעולות ומשחקים.
- ❖ רשימת חניכי הקבוצה, כתובות, טלפונים, קשר להורים ובעיות בריאותיות ואחרות.
- ❖ עזרי הדרכה, שקית סוכריות, בלונים, טוש, צבעים, נרות, גפרורים, שקית נייר חומה וכו'.
- ❖ עזרי שמירת החיים, פנס, פלסטרים, תחבושת, סטייק לייט, משרוקית.
- ❖ רשימה של טלפונים בחרום, רכז המחוז/מועצה, הקן, הקומונרים, משטרה, מד"א, כיבוי אש.

- ❖ בתחומי שמירת החיים - חובה עליך לשמור על חיי חניכך מכל משמר :
- ❖ קיום סקר סיכונים לפני כל פעילות.
- ❖ דיווח לרכז הממונה על כל תאונה או כמעט תאונה.
- ❖ תדרוך החניכים לפני כל פעילות תדרוך שמירת החיים.
- ❖ תדרוך החניכים בסיום כל פעילות בנושא הזהירות בדרכים.

דגשים נוספים :

1. לעולם (כמעט) אין לבטל פעולה.
2. פעולה חייבת להיות, מושקעת, טובה ומעניינת.
3. בדוק מדוע חניכים שהשתתפו בפעולה קודמת לא הגיעו לפעולה הנוכחית (תתקשר לברר).
4. על כל פעילות שנכשלה יש לחשוב, לברר סיבות לכישלון, להסיק מסקנות, לתקן ולהצליח.
5. כל חניך חייב לקבל ממך שיחת טלפון נחמדה פעם בשבוע.
6. עליך להכיר את החניכים בהכרות קרובה, לדעת עליהם הכל.
7. עליך לקיים שיחה אישית עם כל חניך לפחות מידי חודש.
8. חניך/חניכים שהפריעו לפעולה, שקול למנוע את הגעתם לתקופה או לצמיתות.
9. הקפד לבקר בבית חניכך, תכיר את הוריהם, תדאג שהוריהם יעריכו ויסמכו עליך.

השותפות עם המדריכה שאתך :

- דאגו לקיים פגישת התייעצות שבועית.
- תהיו הוגנים וישרים זה לזה.
- תדאגו לכך ששניכם נהנים מהדרכת הקבוצה.
- תעדכנו ותשתפו במידה.
- תפעלו במשותף ולא בתורנות " פעם אני ואחר כך את."

לסיכום, אלו הן חובותיך וזכויותיך!

1. המדריך יתחיל פעולתו רק לאחר שהוסמך לכך. (מד"צ בסמינרי ההכשרה השונים, קומונר בסמינר משלחת, אחרים ראה בהתאם).
2. רכז קן/ סניף/ בית אחריותו כוללת ותפקוד המקום באחריותו לחניכה ליווי ופיקוח. (ראה "נשבעים לחיים" / אתר "חריש לחיים").
3. רכז המעגל/ רכז המחוז/ מועצה - אחריותם כוללת ועליהם לקיים מערך ליווי חניכה ופיקוח על הנעשה - באחריותם. לא תתקיים פעילות כל שהיא ללא אישורם.
4. רכזים אלו יקפידו על קיום הגדרות תפקיד, פרוט משימות, הסברת האחריות וידאגו לכיסוי מלא של משימות כך שהכול בדגש ל"שמירת החיים" יטופל היטב במסגרתם.
5. רכזים אלו יבצעו סקר בטיחות במבנה ובחצר אחת לחודש תוך מעבר על דף המבדק מתוך חוזר המנהל הכללי של משרד החינוך (ראה "נשבעים לחיים" / אתר "חריש לחיים").
6. כל ממלאי התפקידים יחתמו על הצהרה מידי שנה בתחילתה "שבכוונתם למלא את נהלי שמירת החיים".
7. כל ממלאי התפקידים (הגברים) יסכימו לבדיקה משטרתית שנתית לברור הרשעתם או אי הרשעתם בעבירות מין.
8. כל ממלאי התפקידים יפעלו ללא לאות למנוע את התאונה הבאה, ולישמור על החיים". הם יעשו זאת בכל דרך עולל תדרוך מונע, הטמעת נהלי שמירת החיים, בקרה שוטפת, ביטול פעולות מסוכנות, לימוד והסברה, הפקדת לקחים, תחקירים מקדימים אישורי תכניות וכו'.
9. ממלאי התפקידים יחזיקו רשימות ופרטים אישיים של חניכיהם, כולל פרוט של בעיות רפואיות, בעיות מתחום הרגש והנפש, מגבלות וכל מידע שעשוי לסייע בשמירת חייהם.
10. מפקד טיול או מחנה יאושר ע"י הרכז האחראי עליו ובתאום עם מרחב חיים.
11. ידוע לכולנו שרוב מדריכי התנועה הינם צעירים וחסרים בניסיון. חובתנו הרכזים להביא במסירות את ניסיוננו הרב ולאזן בין הצעירות וחוסר הניסיון לבגרות ולאחריות תוך דריכות מוגברת.

הטבלה לניהול סיכונים - המטריצה

חומרת הפגיעה בנפש	פגיעה קשה			סיכון בלתי נסבל!	
	פגיעה בינונית			אסור לקיים את הפעילות!	
	פגיעה בינונית				
	כמעט ללא פגע				
		כמעט ואין סיכוי	סיכוי נמוך	סיכוי בינוני	סיכוי גבוה
הסיכוי להתרחשות תאונה					

הדרכה היא מלאכה הבנויה מסדרה ארוכה של החלטות, והיקף האחריות בכל פעילות גדולה מאוד.

המטריצה היא טבלה המסייעת לנו בניהול סיכונים וקבלת החלטות בבואנו לקיים פעילות.

על ציר ה-X – ימצא הסיכוי לפגיעה, ועל ציר ה-Y חומרתה.

דוגמא: טיפוס על חבל בגובה 8 מטר.

הסיכוי שחניך יחליק מהחבל וייפול הינו סיכוי בינוני(ציר X), והפגיעה עלולה להיות קשה(ציר Y)!
נמתח קו דמיוני בטבלה ונחבר סיכוי בינוני מול פגיעה קשה.
המפגש הינו בצבע האדום, אין לקיים פעילות זו!

דוגמא: טיול ביום שרבי. חניכים צעירים במסלול קשה.

הסיכוי שחניך יחליק מהחבל וייפול הינו סיכוי בינוני(ציר X), והפגיעה עלולה להיות קשה(ציר Y)!
נמתח קו דמיוני בטבלה ונחבר סיכוי בינוני מול פגיעה קשה.
המפגש הינו בצבע האדום, אין לקיים פעילות זו!

סדירות ארגונית = פעילות שומרת חיים

סדירות ארגונית = אופן פעילות המבטא ארגון רציף ושיטתי

בכדי ליצור פעילות שבראשה חיי החניכים, עלינו להיערך הן לשגרה וכן למצבי לחירום. בשגרה, עלינו ליצור ולשמור על תשתית המאפשרת לפעילות בטיחותית להתרחש.
נעשה זאת בעזרת פעולות שגרתיות אשר מאפשרות זיהוי מוקדם של ליקויים, טרם התרחש האסון.

להלן תיאור של שגרה תקינה ובטיחותית:

סקר כהרף עין	בכל פעילות
ניקוי חדרי פעילות – בסיום הפעילות	
סידור מחסן יום ניקיון	פעם בשבוע
בדיקת ציוד חירום	פעם בחודש
ניקוי מרזבים	חצי שנתי
ניקוש עשביה וגיזום עלים ושיחים	

כיצד לתדרך

התדריך הינו כלי חיוני לקיום פעילות בטוחה. הוא מהווה תיאום ציפיות עם החניך, וכל מהותו היא להבהיר כיצד לנהוג בפעילות מסוימת. הוא יסייע לנו כשנרצה להשפיע על האופן בו החניכים מתנהגים.

כמה דגשים לכתיבת והעברת תדריכים:

1. עליך לתדרך לפי השלבים הבאים: להנחות < להזהיר < לוודא. אין להוציא הנחיות שאינך מסוגל לתקף כמדריך.
2. על התדריך להתקיים כשהחניכים בקשב מלא – על כן, עליו להיות קצר ותמציתי.
3. עליך לבטא סמכות, תדריך אינו המלצה.
4. על התדריך להיות כתוב מראש ומותאם לשלבי הפעילות השונים
5. על התדריך להיות בסמוך לפעילות עליה תרצו לתדרך.

הפעילות השוטפת שגרה ומניעת תאונות

מבנה

המבנה של הקן הינו הבית לפעילות התנועתית. עליו להיות מזמין ומותאם לפעילות לילדים ונוער. כמה דגשים לתחזוקה שוטפת:

- להטמיע הרגלים המבטאים דאגה למבנה – ניקיון בסוף פעילות, ימי ניקיון מרוכזים
- דאג שתמיד יהיה ציוד נגיש ושמיש במחסן מסודר
- אם מזהים תקלה – לטפל או לדווח
- דאג שמבוצע סקר "כהרף עין"

הכנת המבנה לפעילות:

- רגע לפני פתיחת יום פעילות, בכדי למנוע סכנות לחניכים, חובתך לבצע סקר סיכונים במבנה ובחצר. עליך לסייר מסביב למבנה ובתוך המבנה ולחפש סכנות.
- חובתך לקיים בדיקה שנושאה סריקת ביטחון (חפץ חשוד וכו).
- בדיקה שנושאה בטיחות, תברואה מפגעים וסכנות.
- בגילוי ליקויים עליך לטפל בהם מיידית או למנוע פיזית יכולת התקרבות חניכים לסכנה.
- עליך לעדכן את הרכז הממונה עליך בדבר מצבו של המבנה, ובביפר 33001.
- במבנה צריך שיהיה: ציוד לכיבוי אש תקין, ציוד עזרה ראשונה, מים זורמים, כיור נקי ולא שבור, שירותים נקיים ושלמים, נייר טואלט, סבון.
- מחסן הציוד הינו נקודת תורפה, יש למנות צוות מחסן שידאג לסדר לניקיון ולבטיחות, חל איסור להכניס למחסן חומרים מסוכנים וציוד בלאי פגום.
- עליך לעדכן את הרשות המקומית ולבקש מהם לסייע בטיפול במראה ובבטיחות המבנה.
- בסוף יום פעילות הקפד על נעילת המבנה ועל היותו מסודר ותקין. על בטיחות החצר אתה ממשיך להיות "אחראי" גם כשאתה לא נמצא בפעילות במקום

הנחיות לקיום פעילות בטוחה במבנה ובחצר המבנה

בהגיעך למבנה בדוק האם אין מפגעים בחדר:

- שקע חשוף תאורה תקינה
- חלון תקין ריהוט תקין
- האם החדר נקי ומסודר
- ברזלים סורגים ורשתות בולטים
- מדרגה ומרצפות שבורות וכו'

בהמשך טופס ביקורת בטיחות קיני לעיונך

קיים פעולה "בטוחה" בחדר:

- "פעולת כיסאות" - רק עם כיסאות תקינים.
- אין לעלות על כיסא יותר מחניך אחד.
- אין לעלות על שולחנות.
- באם הנך מבצע פעולה עם נרות ודא שהמקום מאוורר וישנם בקן אמצעי כיבוי. בסוף הפעילות וודא כיבוי הלהבות.
- ודא שחצר הקן בטוחה - אין בורות, בזנטים בולטים, שלוליות מים וכו'. באם הנך מקיים פעולה במגרש כדורסל של הקן, וודא שהרצפה ללא מפגעים וישנה תאורה במגרש(אם הפעילות בלילה).

ביטחון ובטיחות:

- דע מראש כיצד להזעיק עזרה ע"י טלפון נייד, טלפון ציבורי וכו'
- דע את מי להזעיק - מדריך בוגר, קומונרים, מד"א, מכבי אש וכו'.

- חציית כביש - כינוס הקבוצה, תדרוכה, בדיקת כביש פנוי וידוי נוסף וחציה במעבר חציה - חציית כביש עם אי תנועה, תתקיים בשני שלבים יש לחסום התפרצות של חניך לכביש, במידת הצורך.

הדלקת אש:

- יש לדאוג שהדלקת האש תתבצע במרחק של מינימום 10 מטר מהחניכים.
- יש לדאוג למים לכיבוי האש.
- באירוע בו יש כתובת אש - יש להצטייד במטף "ובשכמיית מילוט" (אירוע שכזה מחייב נוכחות מדריך בוגר).
- חל איסור על הדלקת אש בעזרת חומרים נפיצים ובנוזין.
- יש למנות אדם שתפקידו להדליק את האש ולכבותה (מד"צ ומעלה).
- המשתתפים ינעלו נעליים סגורות ומכנסיים ארוכים.

התגנבות יחידים:

1. יש להכיר ולסרוק ביסודיות את הדרך בה צועדים החניכים, ללכת ולוודא שאין בה סכנות בטיחותיות.
2. יש לדאוג שחניכים מפוחדים ילוו על ידי בוגר/מד"צ.
3. יש להצטייד בתיק עזרה ראשונה, פנס, כלי מים 1.5 (ליטר לחניך), טלפון נייד, רשימת טלפונים ניידים וטלפונים חשובים.
4. אין לטפס על עצים, אין להקים מתקני מחנאות לשם טיפוס.
5. אין לקיים א"ש לילה, זחילות וכו' על דרך מעבר רכב.

לינה בקן:

1. לינה בקן או בסמוך לו דורשת תאום טיולים, נוכחות מדריך בוגר ועמידה בנהלי אבטחה.

מספר רעיונות לסוגי פעילות חוץ:

2. מחפשים את המטמון - כתבי חידה.
3. סימני דרך.
4. 2 דגלים.
5. בניית מחנון - אוהלי סיירים, מאהל, מחנה, תורן וכו'.
6. בישול שטח - טבון, בישולים על מדורה, וכו'.
7. קומזיץ - סיפורים וציזבטים.
8. כדורסל/כדורגל, משחקי כדור וספורט.
9. אתג"ר, בצצ"ת - אור, תנועה, גוון, רעש, ברק, צל, צורה, תוואי לוואי
10. תצפית כוכבים.
11. פיקניק.
12. השבעה.

סקר כהרף עין - רשימת מבדק מהירה לבדיקה יום יומית של מקום הפעילות (מבנה וחצר)

1. החצר:

לך בחצר, הקף את המבנה וחפש:

- מטען, חפץ חשוד.
- זכוכיות שבורות, בקבוקים מנופצים.
- ברזלים, מוטות בולטים, מסמרים, גדר כפופה מסוכנת, שער תקין.
- שינוי גובה, בורות, מקום נפילה.
- בלון גז, מיכלי חומר מסוכן.
- מקומות החלקה, בוך, שמן.

סיימת! הכל בסדר? יופי, בואו נעבור לפני המבנה...

2. עכשו נעבור בכל החדרים והמקומות במבנה ונחפש:

- בעיות באביזרי החשמל, שקע שבור, ארון החשמל פתוח, פלורוסנטים נמוכים/ נפולים.
- חלונות שבורים (סכנת היחצקות), סורג עקום, סכנת השתפדות.
- ריהוט שבור, סכנת נפילה.
- דלתות מסוכנות, נפילה, קטיעת אצבעות.
- דליפה, מים זורמים, סכנת החלקה.
- ציוד כיבוי קיים.
- בלאגן, לכלוך, ריהוט מפוזר, מזון זרוק, תברואה לקויה.

זהו, הבדיקה הסתיימה, אם לא התגלו ליקויים המבנה תקין, אשר לחניכך כניסה, החל יום פעילות מוצלח!

3. לסיכום:

- הקפד לשריין לבדיקה כ-12 דקות, דאג להגיע לפני תחילת הפעילות.
- גילית מפגע, ליקוי?
- אם ניתן ללא סיכון, טפל בליקוי, סלק אותו.
- לא ניתן? דאג למנוע מאנשים להתקרב לסכנה (סגור את החדר, קשור חבל למניעת הגישה).
- אם מדובר בבעיה גדולה, אין ברירה, צריך לבטל יום פעילות. דווח ותאם את הסגירה עם הרכז שממונה עליך. העבר במקביל הודעה לביפר 33001, תאר את הבעיה, דווח "ביטלתי יום פעילות! המבנה מסוכן". השאר שם וטלפון, מקום המבנה.
- תוכל לצאת, כמובן, אם חניכך לפעילות חוץ, פעילות בישוב, פעילות בבית החניכים.
- זכור, הבדיקות השוטפות שמצופות ממך הינן: בדיקה שבועית (באמצעות הטופס המורחב שמופיע בחוברת "נשבעים לחיים", ובדיקה יומית "כהרף עין", על פי סדר הפעולות בדף זה.
- ... לסיום, כעשרים אלף תאונות שקשורות בבטיחות המבנה מתרחשות בשנה במערכת החינוך. אנחנו, במסגרת ה"שבועה לחיים", נדרנו למנוע תאונות שכאלו.

אל תזניח, אל תתעצל, אל תוותר לעצמך!

הפעילות היום-יומית

נוהל יום פעילות

- לפני תחילת יום הפעילות יש לקיים סקר בטיחות כהרף עין. באחריות מי שתפח את המבנה. אין לקיים את הפעילות במקום מסוכן. **ראה סקר בטיחות כהרף עין**
- באחריות כל מדריך להחזיק רשימת חניכים מעודכנת הכוללת את הפרטים של הורי החניך ובעיות רפואיות. חניכים חדשים יש לצרף לרשימה ולהשלים את פרטיהם.
- יש להתאים את הפעילות לחניכים: גילם, מצבם הגופני, משמעת, יכולת וכו'
- יש לוודא התאמת הפעילות התאמת לתנאים הסביבתיים: מזג אוויר, תנאי מוקד הפעילות, מצב בטחוני ועוד.
- יש להכיר את דרכי הפעילות למוקד הפעילות ולוודא כי החניכים מגיעים וחוזרים הביתה בבטחה. באחריות כל מדריך לתדרך ולהכיר לחניכיו את נהלי התעבורה הרלוונטיים לשמירת חייהם בדרכים.
- אין לקיים משחקים המסכנים את שלומם של החניכים – **ראה נוהל משחק מסוכן**
- יש להכיר את ההיערכות לשעת חירום של מוקד הפעילות ולהחזיק רשימת טלפונים של מוקדי החירום ברשות. **ראה נוהל היערכות למצב חירום**
- פעילות המתקיימת מחוץ למבנה הקן יש לבצע תחקיר על ידי הקומונר האחראי על הפעילות **ראה פעילות חוץ מחוץ למבנה**.

- בזמן הפעילות יש לוודא כי חצר הפעילות סגורה ושאינן כניסה לזרים לתחום הפעילות. יש לשים לב לחשודים המסתובבים באזור הפעילות. במידה ויש אדם זר/חשוד בפעילות יש לפנות למשטרה.
- במקרה חירום בפעילות יש להשאיר ביפר חירום למנוי 33010. **ראה ביפר בשעת חירום.**

משחק מסוכן מחליפים במשחק בטוח

כללי ברזל בהעברת משחקים:

1. המטרה הראשית של המשחק הינה כיף והנאה ולא ניצחון. אם נפגע במישהו אין כל טעם בהעברת המשחק.
2. על המשחק להיפסק מיד כאשר נשקפת סכנה לפגיעה כלשהי במשתתפים או בעוברי אורח.
3. לא להגזים בהשתוללות - גם המשחק הכי בטוח יכול להפוך למסוכן כשמאבדים שליטה.

כיצד להיזהר ולצמצם סיכונים בהעברת משחק:

1. **התאמת המשחק לתנאי השטח ולסביבת המשחק.** בחירת המקום בו נשחק את המשחק צריכה להתייחס לסיכונים הקיימים בשטח עצמו ולסיכונים הקשורים במשחק בשטח המיועד.
 - לדוגמא: טופי נשחק על דשא ולא על שטח סלעי, תופסת - לא ליד הכביש.
2. **התאמת המשחק לגיל המודרך.** לא כל משחק מתאים לכל גיל. יש משחקים הדורשים אחריות או יכולות פיזיות שאינן לילדים קטנים. לדוגמא: "נחום תקום" (סמוך עליל) לא נשחק עם ילדים בכיתה ד'.
3. **מהם העזרים במשחקים?** במשחק הדורש עזרים יש לוודא כי הם תקינים ושלמים ולא מסכנים בעצמם את החניכים המשחקים, אין להשתמש בסכינים, בחפצים חדים באש וכו'.
 - לדוגמא: כיסאות מוזיקליים לא נשחק על כיסאות הנוטים להישבר או פלסטיק.
4. **מידת ההשתוללות/ תנועה/ הפעלת כוח במשחק.** משחקים "פיזיים" הם משחקים מסוכנים יותר מעצם טבעם. את המשחקים הללו יש לשחק רק עם חניכים בוגרים ואחראים המסוגלים לשחקם בבטחה. יש "לחשוב פעמיים" לפני שמשחקים משחק כזה. לדוגמא: "עליבא" הוא משחק ברמת סיכון גבוה.
5. **התאמה למספר משתתפים.** משחקים עם מספר גדול מדי של משתתפים עלולים להיות מסוכנים מכיוון שהחניכים, או אתה כמדריך, מאבדים שליטה על המשחק.
 - לדוגמא: משחק "1,2,3" (זה שצריך לעבור בין הרגליים ולתפוס משהו מאמצע המעגל) - כשיש יותר מדי אנשים זה יוצר תאונות באמצע המעגל.
6. **התאמה לקבוצה/ חניך ספציפי.** חניכים שונים משחקים בצורה שונה את אותם המשחקים, עלינו להתאים את המשחקים לאופי של הקבוצה בכדי לוודא שהם אינם מסוכנים.
 - לדוגמא: לא נשחק א"ב מכות עם חניך אלים במיוחד.
7. **סיכונים ייחודיים למשחק.**
 - לדוגמא: חמור ארוך - סכנה לבעוט למישהו בראש.
8. **והכי חשוב:** הפעלת שיקול דעת. אי אפשר להכניס הכל לתוך מסגרות וכללים. צריך להפעיל את הראש. לפני כל משחק חדש לך ולחניכים יש לעצור ולחשוב ביחד עם מדריך נוסף האם המשחק מסוכן וכיצד ניתן לצמצם את הסיכונים בו.
9. **אם לא ניתן לשחק את המשחק בבטחה - לא משחקים!**
10. **תדרוך ואזהרת החניכים.** לפני תחילת המשחק עליך להזהיר את החניכים מפני הסיכונים שזיהית במשחק (אם יש כאלו) ולתדרך אותם כדי להימנע מהם. לדוגמא: "אסור לרוץ מעבר לקו הזה" "אסור לחלוטין להתחבא במחסן ציוד כבד" "אתה אחראי ללכת לידו ולוודא שהוא לא נתקע בקיר בזמן שאנו משחקים פרה עיוורת"

משחק מסוכן מחליפים במשחק בטוח! החליטו האם לקיים את המשחק או לא! התייעצו עם הרכז הממונה!

זמני ביניים/זמן חצר

אופני פעילותינו מגוונים ורבים, ועלינו להיערך היטב לכל פעילות באשר היא. ישנם זמנים בפעילות שאינם מכונסים לצורה של מדריכה/מול חניכים. לדוגמא: לפני ואחרי פעילות, בין פעילויות שונות וכו'.

אלו כמה דגשים הנכונים לכל אותם זמני/אזורי ביניים:

- לעולם אל תשאיר חניכים/אזור בקן ללא השגחה. דאג שבכל זמן שיש מדריכים המשקיפים על המתרחש – בחצר, בחדרי הפעילות, בחללים המשותפים
- דאג להעמיד שולחן קליטה – כך תוכל לעשות בקרה אחר העוברים ושבים בקן
- כשרוב הפעילות קורית בכיתות הפעילות, דאג שהשער מצוי תחת השגחה/נעול
- הנך אחראי על כלל החניכים בקן, גם אם אינך מדריך את קבוצתם!

קשר עם הורים ←

הקשר הרציף עם הורי חניכינו הינו חיוני לפעילות התנועה. עליכם להכיר היטב את הורי החניכים, ועל הורי החניכים להכיר את פעילות התנועה, הקן, הקומונר ורכז הקן.

להלן מספר נקודות לסייע לכם בטיפול בפניות מההורים:

- ענו בצורה מנומסת ואדיבה.
- דאגו לכך שהשיחה תתנהל בסביבה רגועה.
- הסתכל על השעון, הגבל את השיחה לכ-10 דקות.
- הצטיידו בכל הפרטים הרלוונטיים להסברת הפעילות: תאריכים, תכנית, מיקום, שעות הפעילות, קוד הרשמה, מספרי טלפון רלוונטיים (מוקד הרשמה, טלפון חירום בזמן הפעילות).
- הדגישו במהלך השיחה את ההיערכות הביטחונית והבטיחותית של התנועה ואת תו התקן (iso 9001-2015) ואת מאמציכם ומאמצי התנועה להבטיח את קיומה הבטוח של הפעילות.
- כדאי בכל מקרה להציע להורה פגישה פנים אל פנים יחד עם מדריכי הקבוצה.
- היה ולתחוש אתכם אין ביכולתכם לענות בצורה מספקת להורה, הבטיחו תשובה בתוך יומיים והעבירו את פרטיו לרכז הממונה, עדיף תמיד להחזיר טלפון להורה מאשר לשלוח אותו להתקשר לטלפונים נוספים.
- יש "להכיר" להורים את הסכם ההבנות בין התנועה להורים אשר מופיע באתר האינטרנט של התנועה בכתובת www.noal.org.il
- הורה שמתלונן בתלונה רשמית, יפנה תלונתו לתיבת דוא"ל – tzibur@noal.org.il

הסכם ההבנות עם ההורים, מתוך חוזר להורים נוסח מחייב (חברת "נשבעים לחיים")

אנו מייחסים חשיבות עליונה לתחום של ביטחון, בטיחות ומשמעת במהלך ההשתתפות במפעל. **תדרוך משמעותי מקדים שלכם ההורים**, שיכול התייחסות לנקודות שמפורטות להלן **יתרום להצלחת המפעל:**

- ציות להנחיות המדריכים בכל מקום, בכל זמן, בכל תנאי.
- היצמדות לשאר חברי הקבוצה.
- הליכה רק בשבילים שהוגדרו! ללא סקרנות מיותרת או יוזמה פרטית.
- שהות בטוחה בחניות! בחניוני הלילה.
- הימנעות מאלימות, עישון, משקאות אסורים.
- שמירה על הרכוש והניקיון באוטובוס, בחניון ובאתרי הטיול.
- הקפדה על תקינות הציוד האישי והקבוצתי.
- נסיעה באוטובוס על פי הנהלים: ישובים וחגורים בחגורת הבטיחות.
- הבאת ציוד החובה והתרופות על פי הרשימה המצורפת.

אנו מצדנו נעביר לילדכם תדריך מפורט, כאשר נבהיר כי במקרה של חריגה של ילדכם מהנחיות או במקרה של התנהגות שתהיה בגדר חציית קו אדום, אנו שומרים על זכותנו להפסיק לאלתר את השתתפות הילד במפעל.

בריאות

בשגרה, האחריות המוטלת עלינו בתחום הבריאות מחולקת ל:

- היכרות עם מצבם הרפואי של חניכינו
- ידע וציוד בסיסי לצורך מתן סיוע בעת הצורך

הנחיות לניהול רפואה בפעילות השוטפת:

1. ראשית, עלינו לנהל רשימה איכותית של חניכינו
2. כאשר אנו רושמים חניכים לפעילות, עלינו לקחת מהם פרטים אשר יעזרו לנו לנהל מעקב מסודר ואיכותי אחר מצבם הבריאותי: שם החניך, שם משפחתו, שמות ההורים, מספר טלפון של כל הורה, בעיות רפואיות, אלרגיות, כתובת מדויקת, נטילת תרופה קבועה במידה והחניך או חניכה מתמודדים עם מצב רפואי קבוע אשר דורשים התייחסות או נטילת תרופה כלשהי, יש להתייעץ עם הורי החניך ולדאוג שיצויד לפעילות כראוי!
3. לדוגמה: מזרק אפיפן בתוקף, משאף בתוקף, ערכת בדיקת סוכר וכדומה..
4. על כל סגל ההדרכה להיערך בהתאם ולשמור על פרטיותו של החניך- רכזת הקו, קומונרים, מדריכים בוגרים, מד"צים.
5. בנוסף, עלינו לדעת על מיקום התרופה בתיק למקרה ויהיה בה צורך. על החניך להציג את מיקום התרופה לדמות בוגרת אחת לפחות.
6. לכל התייעצות/דיווח על אירוע בריאותי חריג יש להשאיר ביפר חירום למנוי 33010, ולעדכן את הוריי החניך
7. כמובן שבכל אירוע שמתרחשת בו סכנת חיים מיידית יש להתקשר למגן דוד אדום במקביל להשארת הביפר
8. לא לשכוח למלא דו"ח פציעה במידה והתרחשה פציעה בפעילות!
- 9.

יציאה משגרה

גם בפעילות השוטפת, עלינו להיערך ביתר זהירות לפעילויות שאינן יומיומיות ודורשות התארגנות אחרת:

חוזר לצוות הפעילות הקיני ולכל "מפעילי" השכבה הצעירה

למש"צים, למד"צים ולכל "מפעילי" השכבה הצעירה בתנועה

אחד מרכיבי הפעילות החשובים, החווייתיים והמהנים בתנועה הינה - "פעילות החוץ". בחוזר זה ננסה לתדרך אתכם ולהציע לכם דרך עבודה בנושא הפעילות החוץ קינית. נתדרך, נזהיר ונמליץ, אך יהיה חבל אם "תיבהלו"

ותימנעו מלקיים פעילות חשובה זאת.

העקרונות המרכזיים של פעילויות אלו הם שניים:

- פעילות חינוכית בדגש לחוויה חיובית ומשמעותית.
- השקעה בלתי מוגבלת בהגנה על שלום המשתתפים באירוע.

כאמור, בדפים אלו תמצאו תמצית מהנחיות הביטחון והבטיחות. כידוע לכם, פעולת התנועה על פי חוקי המדינה ועל פי הנחיות חוזר מנכ"ל משרד החינוך. חוזר זה אינו מחליף את הנחיות חוזרי המנכ"ל!

חובתו של כל מארגן פעילות, להשקיע זמן ומחשבה בסריקת הסיכונים בפעילות הספציפית שאותה הוא מתכנן ולהכין לה מערך בטיחותי.

כולנו, המחלקה למפעלים וטיולים, הרכזים, הקומונרים והמדריכים שלכם, עומדים לרשותכם בייעוץ, הכוונה וליווי.

”עלה והגשם” והרבו לפעול

המחלקה למפעלים וטיולים

מטרות הטיול והמפעל בתנועה וכיצד ניתן לממשם <

- **לגרות ולעורר רצון להכיר את הארץ, ללמוד אותה ואת אתריה, נופיה, מורשתה ועברה:**
- לצייד את החניכים במפות טופוגרפיות וללמד אותם קריאת מפה.
- להטיל משימות חקר ובניית נקודות הדרכה לחניכים.
- לדאוג למדריך מעניין שירתק את החניכים בהסבריו וידעיותיו.
- משחקי תפקידים ומשימות שטח.
- כתבי חידה, משחק המטמון ועוד.
- **לחנך לאהבת הארץ, לחזק את הקשר של החניך לארצו:**
- הוספת תכנים מהמסורת היהודית בהתאם לתאריכי האירועים - סיפור המרד בחנוכה, סדר ט"ו בשבט, סיפור יציאת מצרים פסח. להעלות דילמות וסיפורים מעברה של המדינה על גבי כרטיסיות מפעילות בניית תחנות לאורך המסלול המספרות את הסיפור ההיסטורי של המקום לימוד מורשת התנועה באתרים שונים (קייבוצים שהוקמו, מסלולים שנפרצו וכו.).
- **להפגיש את החניך עם אתרים היסטוריים חשובים שסיפורם עיצב ומעצב את חיינו בארץ**
- אימוץ אתר היסטורי.
- בניית חוברת לטיול עם קטעי הסבר והדרכה על האתרים.
- בניית סיפור מסגרת לטיול התואם את גיל החניכים.
- המחזה של הסיפור ההיסטורי.
- שיפוץ, ניקוי, ועבודות תחזוקה של אתרים.
- **לחנך את החניך לשמירת הסביבה, האויר, המים, החוף והים:**
- מבצעי ניקיון.
- התמודדות עם סוגיית העישון.
- הכרות עם הקמפיינים של החברה להגנת הטבע.
- לערוך משפט - הטבע תובע את האדם.
- קבוצה או קן מאמצים אתר.
- הפעלות שקטות במסלולים.
- משחקים ותחרויות של שמירת הסביבה.
- **לחנך את החניך לחיי צוותא, עזרה הדדית, שיתוף בתפקידים ומשימות**
- חלוקה של משימות לצוותים מהקבוצה - הכנת ארוחת ערב על פי נושא, הכנת ציפורים, הכנת הפעלות מסלול ועוד...
- הפעלות בישולי שדה.
- פעילויות עם דגש על שיתוף פעולה: ערב אקונה מטטה, משחקי מחשבה וחידונים ועוד...
- **להעמיד בפני החניך אתגרים בתחום הפיזי והנפשי**
- בחירת מסלולים מאתגרים ומהנים
- בניית הפעלות הישרדות בשטח
- הקניית יכולות הישרדות ואלתור בטבע.
- כתיבת יומן מסע לקבוצה.

- להכיר ולהוקיר חברים שבלטו בהתנהגותם ויכולתם לגבש ולסייע לקבוצה.
- לאפשר הכרות אנושית קרובה והדדית בין החניכים למדריכיהם תוך מעבר חוויות מרגשות ומשותפות:
- המדריך יערוך שיחות אישיות בקרב חניכיו במהלך הטיול בנייה משותפת של המדריך עם חניכיו בהפעלות הטיול וערבי התרבות
- למפות את הפוטנציאל, להשוות בין פוטנציאל לתכנון ולביצוע (גרפים, מצגות, דיווחים בזמן אמת).
- לשפר את היחסים בין המדריכים לחניכיהם.
- ביקורי בית אצל החניכים לפני היציאה לטיול
- להכניס לסדר היום ולתודעה התנועתית לפחות חודשיים מראש!
- חינוך לתנועתיים, לאזרחות ולחניכות טובה: על המדריך להוות דוגמה אישית לחניכיו הבאת סיפורים ממסעות הנוער העובד והלומד בעבר
- חינוך לקראת היותו של החניך בעתיד מטייל אחראי עצמאי וראוי:
- חלוקת אחריות לחניכים - הובלת המסלול עם המדריך, אחראי מים
- התארגנות על ציוד קבוצתי והבאתו לטיול
- העברת תדרכים ע"י חניכים
- להפיג מתחים לחריגה מהשגרה, לבידור, הנאה וריגוש...
- 1. צילום החניכים במהלך המסלול והקרנה של מצגת התמונות מהטיול
- 2. בניית ערבי תרבות חווייתיים שיכללו - משימות משותפות, תחרויות, אתגרי חשיבה ועוד...
- 3. הפעלות מסלול מגוונות.
- מפגש איכותי בין כלל חניכי הקבוצה (בדגש לכלל החניכים):
- 1. החלטה משותפת של החניכים על יציאה לטיול
- 2. גירויים, סיפורים, ציפיות, לחץ קבוצתי, משימתיות, עד הגעה ליעד ההצטרפות 90% -80% !!!
- 3. בניית הפעלות מסלול שמפגישות את החניכים זה עם זה - משימות משותפות, תחרות זוגות ועוד...
- 4. קיום טקס קבוצתי / השבעה
- 5. לכנס צוות רכזים לדיון במטרות בעקרונות, במתכונת ובאופני הגיוס .
- 6. לכנס צוות קומונרים "לאשרור" ושיפור עקרונות ומתכונת. לפרסם באינטרנט חודש מראש - תמונות משנה שעברה, פרסם חוזר חכם ומושקע לחניך והוריו חודש מראש, לחלק אותו בכמה מסלולי חלוקה (אולי גם באימייל.?)

איך בונים פעילות חוץ? <

- התכנון המקדים:
- 1. תכננו את הפעילות מראש ולא ברגע האחרון!
- 2. יש לקיים סיור מוקדם באזור הפעילות ולהכיר היטב.
- 3. עליכם לבנות תוכנית מעניינת וחינוכית בהתאם ללוח זמנים מציאותי (ראה רעיונות)
- 4. חל איסור על הפחדות, השבעות, התעללות, פגיעה בכבוד וכו.
- 5. מד"צ רשאי לקיים פעילות רק בתחום הישוב בסמוך לקן. יש להקפיד שאזור הפעילות מרוחק מכבישים, מסכנות ופגעי שטח אפשריים (מחצבה, בורות, אתרי בניה וכו.)
- 6. ארגנו ציוד מתאים (קרשים, תיק עזרה ראשונה, פנס וכו.)
- 7. אשרו את תכניתכם עם רכז הקן על גבי הטופס "קומונר מתחקר מד"צ".
- 8. עליכם לעדכן את הורי החניכים לגבי פעילות מיוחדת - שעת חזרה הביתה, טלפונים וכו.
- 9. במידה והנך מדריך לבד, דאג לצרף אליך מדריך נוסף (מלווה) אחראי שיוכל לסייע לך.

- **התדרוך לקראת:**
- בפעולה, לפני פעילות החוץ, תדרכו את החניכים לקראת, תציינו שעת חזרה, בקשו מהם להביא ציוד מיוחד - נעלים, כובע, בקבוק מים וכו'. באירוע מורכב, חלקו להם דף המסביר את הפעילות וההתארגנות לקראתה.
- לפני היציאה לפעילות החוץ יש לפקוד את החניכים ולתדרך אותם - התנהגות, משמעת, מפגעים, חציית כבישים, התנהגות באובדן דרך וכו'.
- יש להכין רשימה שמית (אל תשכחו את עצמכם ואת מדריכי העזר). במידה ומצטרפים אליכם מלווים יש לדאוג שהם יהיו שותפים בתדרוך לחניכים, יכירו את הפעילות, הוראות הביטחון והבטיחות הנוגעות לה ואת הגדרת תפקידם.

מד"צ, מש"צ – לידיעתכם!

הפעילויות המופיעות בחוזר זה, שאתם מורשים לרכז, מחייבות מספר תנאים כגון:

- "תחקור" על ידי מדריך בוגר - קומונר.
- עמידה בהנחיות שבחוזר זה.
- הפעילויות מוגבלות לתחום הישוב בלבד!

הערכות המדריך לקראת פעילות הטיול

טיול בשטח:

1. לגרות ולספר לחניכים על הטיול, חוויות, "תאום הציפיות" עליך לדרוש מהם להשתתף! (תמונות מההכנה, מצגת - יכולים לסייע ו"לעורר תאבון.")
2. הכנת דפי הדרכה: הפעלות, אגדות, דפי תצפיות שכפולים וכו'.
3. הסבר על דרך התשלום לפעילות.
4. שבוע לפני הפעילות יש לקיים תדריך מקיף ולעבור עם החניכים ולשנן את נהלי הבטיחות מתוך פנקס הכיס והנחיות המותאמות לפעילות.
5. שים דגש לתדרוך בטיחות, התנהגות באובדן דרך והתנהגות תנועתית בשמירת טבע.
6. ערב תרבות: להכין מראש, למנות חניכים לתפקידי סיוע, להצטייד בשירונים, כלי נגינה וכו'...
7. יש לארגן הפעלות ופעילויות לחניכים בזמן הנסיעה באוטובוס.
8. יש לקיים הסברה שנושאה שמירה על הרכוש ומניעת אלימות.
9. לעדכן רשימת ציוד חובה ומומלץ. להכין קלסר מסודר להדרכה - ארגון ומסמכים למפעל!
10. ארגון הציוד:
 - a. עצים למדורה (שק סגור עם קוביות עץ מנגרייה).
 - b. שרוול ניילון אישי.
 - c. להטיל משימות צ'ופרים: סוכריות, וופלים - דברים זולים וחשובים.
11. כלי אוכל קבוצתיים: 3 קערות, 2 קרשי חיתוך, 2 סכינים, מזלג/ מלקחיים.
12. לקבוע עם החניכים מקום מפגש ולהודיע על החזרה - ביום האחרון הפיזור מהשטח אחר הצהריים.
13. תרמיל חכם למדריך יגביר את סיכויי הקבוצה לשרוד: 3 פנסים, גפרורים, נרות ושקיות נייר, מעט ציוד ע"ר בסיסי, נייר טואלט, שמיקה, סוודר, פותחנים, סוכריות, חבל 15 מטר, , מפת סימון שבילים, מים 4.5 ליטר.

דגשים לקראת הטיול, המחנה ופעילות החוץ - שים לב:

1. יש להישמע לתדריך שיינתן לפני כל שלב משלבי הפעילות: לפני תחילת הליכה, בהגיעך למקום מסוכן, בהגעה לחניון הלילה, בעליה ובירידה מהאוטובוס וכו'.
2. יש לשמור על מבנה הקבוצה, לשמור חבר על חברו, לשתף פעולה בבדיקת הנוכחות שיערוך המדריך.
3. חבישת כובע (מצחיה' או 'פטריה' בלבד) ונעילת נעליים סגורות הינם חובה בכל פעילות חוץ.
4. חובה לשתות ביום טיול 6 ליטר מים. (למסלול יילקח 4.5 ליטר לכל חניך).
5. בפגיעת גב או נפילה ממקום גבוה אין להזיז את הנפגע! יש להזעיק את המע"ר/ חובש.
6. יש להגביר זהירות לנושא: בטיחות בדרכים.

7. הליכה באזור מצוקי, מצריכה זהירות יתר ותדרוך מקדים.
8. יש למנוע דרדור אבנים במעלות וידוין.
9. אין לרחוץ, לקפוץ או לשתות במקווי מים.
10. שיטת ההליכה במסלול: הליכה לפי קבוצות – מדריך מוביל, מדריך סוגר את הטור. הליכה עם מאבטח וחובש/מע"ר
11. אין התנועה אחראית לאובדן ציוד או גניבתו, לכן יש לקיים שמירה פנימית על הרכוש והציוד האישי.
12. עזיבת שטח המחנה/ חניון הלילה/ מקום הפעילות אסורה.
13. קיים איסור להתעסק ולהיכנס למתחם גנראטור, דלקים, מערכת החשמל ובלוני גז. יש להפרידם ולמנוע גישה אליהם. מפעיל הגנראטור הינו מי שעבר הכשרה לכך.
14. יש לשטוף ידיים לפני הארוחות.
15. יש להקפיד על ציוד בישול נקי.
16. אין לשמור מזון טרי מארוחה לארוחה.
17. בישול ארוחת הערב, חשובה השתתפות כולם בהכנה, בבישול, בשטיפת כלים וניקיון כללי וחיסול.
18. יש להתמרח באלתוש וקרם הגנה.
19. יש ליידע את החניכים על קיומו של הצוות הרפואי ולהסביר על דרכי ההגעה אליהם.
20. חולצה כחולה והיא עולה
21. לכלוך... להתכופף ולנקות... מייד!
22. יוצאים לטייל ביחד... קל לך? עזור לאחרונים לסחוב ציוד...
23. זמן ל"רעש", זמן לשירה וזמן לשקט...
24. חסוך במים – צחצח שיניים מבקבוק, בזמן סיבון הכלים סגור את המים.
25. הסתיים המסלול הגענו לחניון, יש למלא את כלי המים!
26. שמיעת מוזיקה במסלול אסורה.
27. שתיית אלכוהול ועישון נרגילה וסיגריות אסורים
28. אוכלים... נברר קודם שכולם כאן המדריך, החובש שיש מספיק "גיים ואיה"... ובתיאבון.
29. השינה – מעגל שקי שינה, הראש לכיוון פנים, ציוד אישי במרכז, נעליים (יש לחלוץ) ליד שק השינה.
30. יש להקפיד על ארגון תרמיל טוב, אריזה נכונה, חלוקת משקל נכונה.
31. אין לסחוב ג'ריקן ביד כמו מזוודה – זוהי סכנה בטיחותית! יש להשתמש במנשאים.
32. לא קונים בפעילות תנועתית.
33. השכמה בבוקר – כולם קמים ביחד!
34. שחרור מהליכה בטיול דורש אישור של הקבוצה/ המדריך/ הרופא/ מרכז הפעילות.
35. והיה לילה והיה שקט... לא לפגוע, לא לצבוע, כדי לכבד את רצונם של חבריך לישון.
36. שים לב לחבריך: למצב הרוח, לעייפות, לחוסן, לבריאותם - הצע להם עזרה!
37. יש לנקות את מקום הפעילות (חניון, מסלול, הפסקת אוכל וכו.). לפני העזיבה, את האשפה לרכז בשקיות קשורות בנקודות איסוף מאורגנות.
38. אין לפגוע בצומח ובחי שתפגשו בשטח.
39. שמורת טבע יש לפנות עד לשעה 16:00 בחורף, 17:00 בקיץ.
40. אין לעשן ולהדליק אש בשמורות טבע.
41. יש לנוע רק על שביל מסומן או על דרך רכב מאושרת ומסומנת.
42. הפעלות צבע, מדבקות, ניירות וכו' אסורים לשימוש בשמורת טבע.
43. נקפיד על התנהגות "תנועתית", התנהגות "טיולית", ושמירה על הניקיון והטבע.
44. החניכים יקבלו את סמכות המדריך!! (תנאי להשתתפותם)!
45. החניכים יקפידו על שתיה מרובה.
46. זהירות מנחשים, עקרבים וחרקים בשטח.
47. החניכים ימנעו מלאכול מהמטעים והשדות החקלאיים שבמסלול הליכתם, חל איסור לטעום מהצומח והפורח במסלול.
48. הכניסה לים ולמאגרי מים אסורה! הרחצה מותרת בחוף רחצה מוכרז בכנרת ובפיקוח מציל או בבריכת שחיה המחזיקה רישיון עסק. (ע"פ הנחיות חוזר מנכ"ל). ההשתתפות במפעל מותנית באישור הורים ודווח על בעיות רפואיות, ידיעת שחיה ואישור על רחצה בבריכה ובים.
49. יש לתדרך! התדרוך חייב להתבצע לפני היציאה לפעילות ובכל שינוי מצב.
50. על החניכים "שאיבדו את דרכם" – להישאר במקום ולהמתין לצוות החיפוש.

הפיזור הביתה

1. בדיקה של האוטובוס "טופס כחול" (באחריות המדריך הבוגר)
2. וודא נוכחות כולם - על ידי הקראת השמות ולא רק על ידי ספירה!
3. וודא העמסת הציוד האישי והקבוצתי על האוטובוסים.
4. בדוק ניקיון החניון וצא לדרך...
5. סכם מראש על נקודה לעצירה ולהפסקה, הכוללת שירותים, וודא שאחראי האוטובוסים והנהגים יודעים עליה.
6. ברגע ההגעה למוקד הפעילות שלך יש להוריד את הציוד ולוודא שכל הציוד ירד מהאוטובוס והאוטובוס ריק.
7. שים לב לנקודות הורדה בטוחות! רשום באיזה נקודות פיזור ירד כל חניך ומיהו המדריך המלווה אותו הביתה.
8. השאר את המכשיר הסלולארי, הרשום בחוזר, פתוח וזמין לקבלת הודעות.

בתחום היישוב:

- מוביל הטיול יהיה אדם המכיר את השטח ומסוגל להוביל אותו.
- יש לדאוג לכמות מספקת של מי שתייה. אין לשותות ממקורות מים בשטח (בארות, בורות וכו.).
- שטח מגודר ומסומן במשולשים אדומים או בשלטי אזהרה צהובים עם כתובת "זהירות מוקשים" הוא שטח ממוקש,
- הכניסה לשטח זה אסורה בהחלט. ככלל אין להיכנס לשטחים מגודרים. אין לגעת בחומרי נפץ, תחמושת וחפצים חשודים. עליך להרחיק את המטיילים מחפצים אלו ולהודיע על הימצאותם לתחנת המשטרה הקרובה.
- היזהרו משיטפונות בנחלים בעונות הגשמים. אין לחצות נחלים גואים ברכב או ברגל.
- יש להיזהר מהבערת אש בשדות, מפגיעה בעתיקות או בפרחי בר מוגנים.
- יש להתייחס בכבוד לתושבים ולהימנע מפגיעה ברכושם.
- הרחצה במקווי מים טבעיים אסורה בהחלט. רחצה בחופי ים (כנרת) תעשה בשעות היום, בחוף מוכרז ובהשגחת מציל.
- אסור ללון ללא רישיון "תיאום טיולים" מהלשכה לתיאום טיולים.
- אין לנוע בלילה מחוץ לתחום היישוב ללא אישור מיוחד. במידה והמטיילים נתקלו בבעיות ביטחוניות או בטיחותיות חמורות, יש לדווח מיד ליחידה הצבאית או לתחנת המשטרה הקרובה ביותר ולביפר בטלפון: 03-6106666 מס' מנוי 33010

קומונר מתחקר מד"צ לפני פעילות בתוך היישוב - טופס טורקיז:

תאריך: _____

קומונר מתחקר:

1. פרוט תוכנית (א"ש לילה, מחפשים את המטמון וכו'): _____

2. תאריך ולוח זמנים: _____
3. שעת סיום: _____ בין שעה: _____ לשעה: _____
4. מקום סיום: _____
5. מקום הפעילות: _____
6. המסלול בהגעה למקום הפעילות: _____
7. המסלול בחזרה: _____
8. מילוי רשימה שמית: _____ (עותק יימסר לקומונר שנשאר בקו).
9. מספר חניכים בסה"כ: _____ מספר מדריכים ומלווים: _____ (ביחס 6:1).
10. במקרה פציעת חניך, תגובתינו: _____
11. במקרה שינוי ואיחור בלוח הזמנים תגובתינו: _____
12. התבצעה ישיבת תדרוך לכל המלווים המצטרפים: _____
13. התבצע תדרוך לחניכים בנושא הוראות ביטחון, בטיחות והתנהגות בכביש וכו' _____
14. נמסרו "מספרי ברזל" לחניכים: _____

נוכחות ציוד נדרש:

1. תיק עזרה ראשונה, כלי מים (לפעילות אהה"צ קצרה, ליטר וחצי לחניך), חבל אישי.
2. טלפון סלולרי, מספרי טלפון בחרום.
3. ערכת פנסים ותאורה, פנסים סינים, גפרורים וכו'.

אנו מדריכי הקבוצה נושאים באחריות לחיי ופעילות החניכים "במפעלון" זה ומתחייבים לשמור על ביצוע דיווחנו בתחקיר.

שם משפחה: _____ מס' סלולרי: _____

הקיץ - מה נעשה לקראתו בכדי למנוע תאונה? האם זה מספיק?

חניך במפעלי הקיץ

- החניך יקבל חוזר מפורט להורים ובו דרישה לתדרוך ע"י ההורים.
- החניך יתודרך בתחילת כל פעילות – כללי וספציפי.
- החניך יתודרך על ידי הוריו להתנהגות נאותה ובטוחה.
- **החניך והוריו ידווחו על כל בעיה רפואית ובעיית נפש רגש (אחריות הדיווח למעגל הרפואה באחריות מפקד האירוע).**
- הורי החניך יאשרו את השתתפותו בפעילות ללא התניות.
- החניך יידרש להגברת המשמעת ודרישות ההתנהגות ממנו.
- תוצב לחניך דמות מחנכת ומקפידה לתחומי שמירת החיים – "הסגן" מדריך בוגר במקום הפעילות.

מדריך צעיר במפעלי הקיץ

- המדריך הצעיר יוכשר על ידי אחד מסמינרי ההדרכה הרשמיים של התנועה.
- המדריך יוכשר ויעודכן לקראת כל אירוע.
- המדריך ילמד ויכיר לעומק את תוכנית הפעילות.
- **המדריך ילמד ויכיר את נהלי הקיץ ואת "פנקס הכיס".**
- המדריך יתודרך באופן יומי ויעבור ריענון הנחיות ונהלים.
- **המדריך ידע את הבעיות הרפואיות של חניכיו כולל נפש ורגש.**
- המדריך יביא אישור ההורים והסכמתם להשתתפותו בפעילות ללא התניות.
- באחריות המדריך להכין את עצמו לתדרוך חניכיו ויכיר להם את כללי המחנה/ קייטנה והקווים האדומים בו.
- המדריך יעבור בסמינרי ההדרכה, מד"צים, מובילים וכלל סמינרי ההכשרות משבצות שמירת החיים.
- המדריך יקבל בסמינרי ההדרכה, מד"צים, מובילים וכלל סמינרי ההכשרות קובץ הנחיות כתובות לשמירת החיים.
- המדריך יענה על סקר בנושא שמירת החיים לאחר סיום האירוע.

זהירות בדרכים

עלינו לחרוט על דגלנו את המלחמה בפגיעות הנגרמות מתאונות דרכים. לפניכם כמה דגשים להתנהלות בטוחה + תדריך קצר שתעבירו לחניכים שלכם בסוף כל יום פעילות:

דגשים למבנה נאמן לזהירות בדרכים

- שימו לב ששביל הגישה להולכי רגל רחוק מחנייה לכלים קטנים (אופניים, קורקינט וכו')
- דאג לחנייה מוסדרת לכלים קטנים
- ודא שאף אחד מחניכך לא נוסע ללא קסדה
- שים לב ששער הקן לא פונה ישירות לכביש. אם יש קרבה בין השניים – דאג שהדרך לכביש תהיה חסומה במידה (מעקה וכו'). ניתן לבקש סיוע מהרשות המקומית בתחום.
- אם ישנה חניית רכבים סמוכה לקן, דאג שהשטח סטרילי מחניכים
- יש לתאם עם ההורים מראש את דרך האיסוף מהקן – עליהם לעצור במקומות המותרים בלבד – במרחק מהפעילות וללא יצירת עיכוב לכבישים שמסביב לקן.

דגשים להולכי רגל:

- אל תסמוך על הנהג לעולם! נהג עלול להיות שיכור, מבולבל, לא מרוכז, עסוק בטלפון, עבריין...
- אל תעמוד ואל תישאר מול כלי רכב. לחיצה בטעות על המאיץ במקום על הבלם תפגע בך.
- אל תמצא מאחורי רכב הנוסע לאחור או מתמרן לחנייה.
- משאיות, טנדרים ואוטובוסים מגבילים מאוד את נהגיהם בראות לסביבה הקרובה.

- גם מעבר במעבר חציה באור ירוק איננה בטוחה במאה אחוז! יש לשים לב ולהסתכל לצדדים.
- ביום חורפי וגשום הראות ירודה, "בתוספת" של אדים על השמשה, קיימת סכנה ממשית להולכי הרגל שבסביבה.
- דרכי עפר, הקושי לבלום, הראות הלקויה, האבק, הסתר של שיחים ועצים, הופכים גם דרכים אלו למסוכנות מאוד.
- מקומות הפעילות שלנו חייבים לעבור סקר סיכוני כביש. על פיהם יש לאשר או לבטל את הפעילות (גדר הפרדה, שילוט אזהרה, הרחקה הכרחית כשמתגלית סכנה).

← הנחיות לחצייה בקבוצה:

- אל תעמוד ואל תישאר מול כלי רכב. לחיצה בטעות על המאיץ במקום על הבלם תפגע בכך. לפני חציית כביש הכן את הקבוצה ותדרך קצרות. בהגיע העת, דאג להוביל את הקבוצה ולמנות מאסף שיבטיח הגעת כולם לצד השני בשלום.
- חציית כביש רחב, עם אי תנועה באמצעו עלולה לייצר מצב שאין מקום לכולם על אי ההפרדה והאחרונים דוחפים את הראשונים אל הנתיב שעדיין לא התפנה. שים לב לכך מראש.
- בחציית כביש מפוצל חלק את הקבוצה לקבוצות משנה ודאג להעברת בדרוג. בדוק נוכחות בגמר התהליך.
- בהכוונת רכב, בחציית כביש חשוך, יש להשתמש באפוד זוהר ובפנסי הכוונה.
- קיום תנועה ופעילות לילה על דרכי עפר, מחייבת חסימת צירים היקפית
- ביום ניתן לקיים תנועה ופעילות בשולי דרכי עפר, יש למנות מאסף ומוביל שיסמן ויאט תנועת רכב שמזדמן למקום. בדרכים בהם תנועה ערה וראות לקויה תיאסר הפעילות.
- בשום אופן לא תתקיים לינה על דרך! גם אם היא נראית נטושה/ צדדית/ לא פעילה.
- מסלול החזרה הביתה ממקום הפעילות יתוכנן בשיתוף החניכים. תתבצע הקפדה על בחירת נתיב בטוח, מואר ומרומזר בדרך הביתה. בתנאים בעיתיים יש לשקול ליווי מודרך הביתה.
- שים לב ל"אפקט העדר" - בקבוצה מוכרת או מזדמנת. גם אם אחרים חוצים את הכביש - וודא כי האור ירוק, שאין מכוניות המתקרבות בצורה מסוכנת, צור קשר עין עם הנהגים וכו'.

← הנחיות לחצייה ביחיד:

- לך רק על המדרכות. חצה במעבר חצייה. השתמש ברמזורים וגם אז בדוק שוב ושוב את מצב הדרך ועד כמה היא פנויה.
- הליכה בשולי הכביש הינה מסוכנת! אם אין ברירה יש לנוע מול כוון התנועה כדי להגביר את הנראות ההדדית בינך לבין כלי הרכב שממול
- בגדים בהירים, מחזיר אור, סטיק-לייט, אפוד זוהר יגבירו את סיכוייך להראות ולמנוע פגיעה בך בשוגג.
- אסור להיות עסוק בטלפון הסלולארי בזמן חציית כביש!
- 1. אסור לחצות כביש פעיל, כביש מהיר, כביש בין עירוני אלא במעבר חצייה – וגם זו לא בטוחה לגמרי. חצה את הכביש תוך יצירת קשר עין עם הנהגים של המכוניות המתקרבות. נסה לשמור על קשר עין תוך-כדי המעבר עד לסיומו.
- 2. ברחוב רב-נתיבי (כמו רח' קיבוץ גלויות), היזהר ממצב בו רכב אחד עוצר בשבילך, אך בנתיב אחר רכב נוסע במהירות ולא יעצור (וגם לא יראה אותך).
- 3. חצה את הכביש בהליכה עניינית ומהירה.
- 4. שכחת משהו? חבר קורא לך? אל תחזור לאחור תוך כדי החצייה: השלם את החצייה באותו כיוון בו חצית, והיערך לחצייה חדשה בכיוון ההפוך.

← שימוש בתחבורה ציבורית: (אוטובוס או מונית)

- דאג לשבת בזמן הנסיעה ולהיחגר אם מותקנות חגורות בטיחות.
- במעבר ליד הנהג בדוק בדיסקרטיות את מצבו: ריח אלכוהול? רדום? יחף? מעשן? מוזנח?
- הניסיון מלמד שנהגי המוניות נוהגים פחות בטוח מנהגי האוטובוסים. קח זאת בחשבון.

- חציית כביש לאחר הירידה מהאוטובוס תבצע רק לאחר עזיבת האוטובוס את התחנה/ מקום העצירה ופתיחת שדה ראייה מרווח.
- והנחיות נוספות וחשובות לא פחות!
- בהמתנה לקראת חציית כביש/ נתיב, התרחק משפת הכביש ככל הניתן (בלי לאבד שדה ראייה).
- בחר לחצות את הכביש כאשר אתה מעריך כי כל המכוניות המתקרבות - בכל הנתיבים באותו כיוון - מבחינות כך ויספיקו להאט באופן מבוקר ולעצור לפני מעבר החצייה.
- במקרה שבו מכונית מאיטה ואף עוצרת, אך להערכתך "תכן שמכוניות אחרות עלולות שלא להבחין בכך ו/או לא יעצרו בזמן - אל תחצה!
- המתן שהמכונית ה"נדיבה" תתקדם ותתרחק ובחר את עיתוי החצייה הבטוח המתאים.
- הנחת רגל (או שתיים) על הכביש הינה מעין "סימן מוסכם" לנהגים שמשמעותו "אני התחלתי לחצות את הכביש, אני בונה עליך שתעצור". לכן:
- אל תניח רגל על הכביש, אלא אם החלטת שזה העיתוי הבטוח המתאים לחצות. אל תפתיע נהגים.
- למרות האמור, אין להיות בטוחים כי הנחת רגל על הכביש תביא לעצירת הרכבים.

◀ הליכה על גבי מדרכה

- גם בהליכה על גבי מדרכה יש סיכון מסוים; השתדל ללכת רחוק ככל הניתן משפת הכביש (אך גם להיות ערני מהכיוון השני - יציאה מחניות, התמזגות של שבילי גישה וכו')
- כביש שאין בו מדרכה
- אין ללכת לאורך כביש שאין בו מדרכה.
- הגעת לקצה מדרכה? חזור למקום בו ניתן לחצות את הכביש בביטחון ועבור למדרכה ממול או עבור לכביש אחר.
- בכל זאת מצאת את עצמך בכביש בלי מדרכה?
- אם יש מעקה בטיחות - לך מהצד המוגן שלו
- לך בצד שמאל של הכביש - "נגד הכיוון" - לקשר עין טוב יותר עם הנהגים של המכוניות הקרובות לך.
- התרחק לשולי הכביש ככל הניתן.

◀ תדריך הדרך לקו וחזרה הביתה

- הישמע לחוקי התעבורה
- הולך רגל מקומו על המדרכה, דו-גלגלי מקומו בשביל המיועד לו
- הסתכל לשני צדדיך לפני חצייה
- חצה כביש במעבר חציה ובאור ירוק בלבד!

חירום

חירום

איך להתנהג באירוע חירום

- עליך להיות דוגמא לתפקוד בקור רוח ובסדר נכון. כדי להיערך למצב חירום עליכם לקיים מפגש חשיבה מקדים: **לחשוב על תרחישים < לדמיין אירועים < לתכנן**. אז במפגש כשהכל רגוע, להחליט את סדר הפעולות הנכון.
- זכור שבאירוע פגיעה החובה הראשונה הינה מתן סיוע רפואי לנפגע! אין לחשוש מהזמנת אמבולנס ובמקרים חמורים ניידת לטיפול נמרץ **בטלפון 101**
- במצב חרום, עליך לעדכן את הרכז הממונה עליך במקביל להשארת ביפר למנוי **33010** בטלפון מספר **03-6106666**. יש לפרט את פרטי האירוע- לציין מיקום, שם, ומספר טלפון. לאחר דקות קצרות יתקשרו אליך מטעם "מרחב חיים" לסיוע/ התייעצות בניהול מצב החרום.
- יש לעדכן את הורי החניך בצורה אחראית, זהירה רגישה ובוגרת.

מספרי חירום – חשוב שיהיה תלוי בכל קו!

100	משטרה
101	מגן דוד אדום
102	מכבי אש
103	חברת חשמל
104	פיקוד העורף
	נקודת שיטור יישובית
	מוקד רפואי קרוב
	קב"ט היישוב
	מוקד עירוני/יישובי

מתי וכיצד להזמין אמבולנס

מפעם לפעם באירועי חירום שונים בהם נפצע חניך, מדריך, רכז, בוגר, חבר, אנו מוצאים את עצמנו מתלבטים האם נחוץ להזמין אמבולנס? יש לבטל את הדילמה הכספית. הזמנת אמבולנס אינה מחויבת בתשלום (התשלום משולם ע"י קופת החולים של המפונה) מטרת הנוהל הבא הנה להגדיר באילו מקרים יש להזמין אמבולנס מיידית!

הזמנת אמבולנס לפינוי חולה/ נפגע תתחייב באשר מתקיים אחד מהמקרים הבאים:

- איבוד הכרה.
- הפסקת נשימה.
- הפסקת פעילות הלב.
- אובדן דם משמעותי.
- הכרה מעורפלת אצל חולי סוכרת.
- פגיעת ראש רצינית.
- פרכוסים ו/או התקף אפילפסיה חמור.
- פגיעת גב חזקה.
- חשד לשאיפת עשן.
- קוצר נשימה חריף.
- תגובה אלרגית חריפה.
- חשד לשתייית נוזל רעיל.
- נפילה מגובה של פי 2 מגובה הנפגע.
- הכשת נחש.

- חשש למכת חום.
- ובכל מקרה של ספק - אין ספק!

חוק ביטוח הבריאות הממלכתי קובע כי בכל מקרה שבו יאושפז החולה/ נפגע יוחזר החזר מלא מטעם קופות החולים. בנוסף ביטוחים משלימים מרחיבים את ההחזרים.

◀ כיצד להתנהג במצבי חירום שונים

1. בעת פציעה

- טפלו מיידית בהתאם להכשרתם וליכולת הטיפול בשטח. בפגיעות גב וראש יש לנקוט משנה זהירות.
- במידת הצורך הזמינו אמבולנס(פציעה משמעותית) - 101 או דאגו לפינוי לקופת חולים או מוקד רפואי קרוב.
- דווחו מיידית בביפר חירום. 33010. 4. עדכנו את הרכז הממונה, וודאו שהתקיימה שיחה להורים, על ידך יחד עם החניך
- דאגו לטיפול בחניכים האחרים הנמצאים במקום

2. בעת שריפה

- הוציאו את כל האנשים מהמבנה לשטח בטוח ומרוחק מאש ועשן.
- הורידו מפסק פחת.
- הזמינו מכבי אש 102 ובמידת הצורך מד"א 101
- עלו לכיבוי השריפה במידת האפשר, אל תסכנו חיים.
- פעלו להרחקת עוברי אורח ואחרים והיזהרו משאיפת עשן.

3. מקרה אלימות

- פעלו מיידית להפסקת האלימות אך אל תסכנו את עצמכם.
- הזמינו משטרה או שיטור עירוני
- נוהל "ניתוק מגע" - לנעול את מקום הפעילות, להתרחק או כל פעולה שתחדול את האירוע
- דווחו מיידית בביפר 33010 ועדכנו את הרכז הממונה
- עדכנו למחרת גורמים רלוונטים ברשות, בית ספר וכו'.

4. בזיהוי אדם חשוד

- דווחו למרכז הפעילות
- הכניסו את כל האנשים למבנה הפעילות.
- נעלו את המבנה מבפנים.
- שמרו על קשר עין עם החשוד.
- דווחו למשטרה 100

אדם חשוד - אדם המתנהג באופן בלתי שגרתי, לחוץ, מבולבל, אינו תואם את הסביבה בחזותו או בלבושו. אדם המסתובב באזור הפעילות בלי סיבה מובנת, באופן המעלה חשד ונראה כמו בוחן את המתרחש באופן גלוי או סמוי.

5. בזיהוי חפץ חשוד

- הרחיקו את כולם מהחפץ החשוד לחדר הביטחון או למרחק של 150 מטר לפחות.
- דווחו למשטרה - 100.
- בצעו סריקה שנייה בכדי לוודא כי אכן אין אנשים בקרבת החפץ החשוד.
- דווחו למרכז הפעילות.

- השאירו בוגר/מדריך אחראי במקום בטוח שתפקידו לדאוג שאף אחד לא יתקרב לחפץ החשוד.

6. בעת רעידת אדמה

בעת שהייה במבנה:

- אם ניתן לצאת מהמבנה במהירות, צאו לשטח פתוח
- אם לא ניתן לצאת מהמבנה, היכנסו לממ"ד והשאירו את הדלת פתוחה
- רק אם אינכם יכולים לפעול כך, תפסו מחסה תחת רהיט כבד, או שבו על הרצפה צמודים לקיר הפנימי

בעת שהייה בחוץ:

- הישארו בחוץ והתרחקו ממבנים, גשרים ועמודי חשמל

בעת שהייה ברכב:

- יש לדומם מנוע ולהישאר ברכב
- אין לעצור ליד מחלפים וגשרים

הנחיות נוספות:

- אין לעמוד מתחת למשקוף
- אין להיכנס למקלט תת-קרקעי
- במידת האפשר, יש לנתק את מפסקי הגז והחשמל
- אין להשתמש במעלית

הכינו תיק עם ציוד חירום הכולל:

- אמצעי תקשורת
- מסמכים חשובים
- מזון משומר
- מטען נוסף/נייד
- תרופות
- ערכת עזרה ראשונה
- תאורת חירום
- מים
- מטף לכיבוי אש

לאחר סיום רעידת האדמה:

- צאו מהמבנה והקפידו לשהות בשטח פתוח הרחק מבניינים ומכבלי חשמל קרועים
- קחו אתכם את תיק החירום
- האזינו לכלי התקשורת לקבלת מידע והנחיות

7. בעת מתקפת טילים

- בעת השמע אזעקה הכניסו את כולם לחדר מוגן/מקלט/ממ"ד - "להכי מוגן שיש".
- דווחו מייד לביפר מנוי 33010.
- הכינו רשימה טלפונית ושמית של כל הנוכחים במבנה.
- צרו קשר עם הורי החניכים והודיעו להם שהם נמצאים איתך והם בסדר.
- הישארו במרחב המוגן עד לקבלת הוראות אחרות מקב"ט הרשות או מרכז הפעילות.

פיקוד העורף הם הכתובת הטובה ביותר בתחום: טלפון 104, אתר: www.oref.org.il

במצוקה?? - ביפר 33010 <

מדריך, רכז:

אנו חברי "מרחב חיים" והרכזים הממונים עלייך מצפים שתדווח לנו מיידית בהודעת ביפר, שמספרו 03-6106666 למנוי 33010 על כל אירוע חירום או חריג כגון זה:

- יש לך פצוע.
- טיול החניכים מתעכב בשטח, במסלול, בחשיכה.
- בסביבתך, מעורבות משטרה, מד"א, גורם חילוץ.
- מתרחש באזורכם אירוע בטחוני, הטרדה מינית, אלימות או ונדליזם.
- נשקפת סכנה לך או לחניכך.
- אתה מבקש לשנות תוכנית שאושרה לך בטופס האדום.
- חדר מצב הנחה אותך לשנות תוכניות.
- הטור התפצל, קבוצות "מבורברות..." חניך נעלם.
- פינוי לבי"ח.
- הטור שלך בשטח "הסתבך".
- שרב כבד או עומס חום חריג.
- פקח משרד החינוך, מהרשות או כל גורם אחר מתחקר אותך.

חשוב לזכור!

במקרה של פציעה או פגיעה בנפש קודם כל יש להעניק עזרה רפואית בדרך הטובה ביותר לנפגע. במקביל לדווח מיידית! בהודעת ביפר למנוי 33010 ולרכז האחראי עליך. בהודעה נא לציין את פרטי האירוע, המיקום, פרטים מלאים שלך המדווח ומספר טלפון איתו ניתן ליצור איתך קשר. עזרה? חילוץ? מסוק? כאן דרוש שיקול דעת... אירוע קל יטופל על-ידי החובש או המע"ר והפינוי עצמאית לגורמי הרפואה ו/או בית החולים. באירוע "חמור" לרשותכם חדר מצב טיולים שיכול לסייע לכם (ובמקרה של סכנת חיים) באזעקת מסוק חילוץ, טלפון 02-6222211

דרכי הקשרות שונים <

משטרה : 100 מדא : 101
כיבוי אש : 102
חברת חשמל : 103
פיקוד העורף : 104
חדר מצב לטיולים (משרד החינוך) : 02-6222211 / *9267
אתר חריש לחיים <http://mhaim.co.il>
אתר האינטרנט www.noal.org.il
ביפר לחירום בלבד : 03-6106666 מנוי 33010
"מרחב חיים" : טלפון : 03-5125114 , פקס : 053-7972423
Noal@noal.co.il
bbb@noal.co.il
רז רפאל raz@noal.co.il
נדב קופילוביץ kopol@noal.co.il
אבי רוזן ק.בטיחות בתעבורה k-rechev@noal.co.il
אייל יפו eyaljaffa@noal.co.il
מתן עבודי matan-a@noal.co.il
רון שרייבר ron-s@noal.org.il
אריאל כ"ץ ariel-ka@noal.org.il
רויטול revtol@noal.co.il
יוני בן דור yoni@noal.co.il
אמיתי בנקיר amitay-b@noal.co.il
שני לוין shani-lev@noal.org.il
דגנית דודאק dganit-d@noal.org.il
עומרי כהן omri-c@noal.org.il
דורון מנור doron-m@noal.org.il
דניאל בכר danielbachar76@gmail.com
דנה מנס dana-m@noal.co.il
זיו בראל ziv-b@noal.org.il
דניאל סלע daniel-s@noal.org.il
michaelrez94@gmail.com מיכאל רוניצ'נקו

תדריכים ונספחים

תדריכים ונספחים:

כללים לבנייה מחנאית בפעילות הקיץ

- הנחיות אלו מיועדות למתקני מחנאות שגובהם עד 4 מ'. מתקנים שאינם הנדסיים ואינם בעלי תכונות קינטיות (שאחד מחלקיהם בתנועה)
- יש למנות אחראי לבניית המתקן, בתחילת הבנייה, במהלך השימוש ובמהלך הפירוק.
 - על האחראי להכין תוכנית למבנה הכולל – שרטוט, דגם (במקרה הצורך), תוכניות בנייה, חומרים נדרשים, תדריכים, אופן השימוש במבנה ופירוקו.
 - יש לתדרך תדרוך ספציפי לכללי הבנייה את צוות הבנייה, ואת המשתמשים במתקן לאחר הבנייה, כמו כן יש לתדרך לפני פירוק המבנה.
 - המתקן יבנה עד לגובה 4 מטר, יש לאשר את המתקן לפני השימוש ע"י מפקד המחנה/ רכז הבטיחות.
 - הציוד לבנייה הינו סנאדות, חבל סיזל/ פלסטי 4 מ"מ לפחות, יש לוודא את חוזק ותקינות החבלים.
 - יש לבדוק את תקינות ואיכות הסנאדות/ במבוקים, אין לבנות עם סנאדות/ במבוקים אכולים, סדוקים או פגומים.
 - בקשירת יתרים יש להשתמש בחבל פלסטי 10-6 מ"מ בלבד. חיזוק כפיתות באמצעות מתיחה ייעשה בצורה בטוחה וללא סכנת נפילה מגובה.
 - בבנייה (במה/ מעקה/ מרפסת) מעל 2 מטר יש חובה שימוש ברתמה וחבל אבטחה. יש לשים לב לאן מחברים את חבל האבטחה.
 - חל איסור לחבר/ לבנות מתקן מתחת או בסמוך לקו חשמל.
 - יש להשתמש בכלי עבודה תקינים בלבד (מסורים).
 - יש לבדוק לפני כל שימוש את תקינות המתקן ולקבל את אישורו של רכז הבטיחות בשטח.
 - במידה והמתקן הינו מעל 2 מ' גובה ישנה חובת הימצאות של רכז בטיחות, מפקד מחנון או רכז בוגר שהוסמך לכך בעת הרמת הקלפים.
 - חובת הימצאות איש רפואה מוסמך (מע"ר/ חובש/ רופא) המצויד בציוד המתאים בשטח הבנייה ובמהלך השימוש ופירוק המתקן.
 - יש לשלט את המתקן בשילוט מתאים כגון "איסור טיפוס", "אין לעלות בחושך" ועוד ע"פ ייעודו והסכנות שבו.
 - **מתקן מחנאי הנדסי (מעל 4 מטר ולשהות של יותר מ-6 אנשים המתארים מהו מבנה מחנאי הנדסי) ייבנה רק על פי הנחיות התנועה בנושא בנייה מחנאית הנדסית! להזכירכם יש צורך בהיוועצות עם מהנדס בניין/ קונסטרוקטור!**
 - לפני כל בנייה מחנאית יש להכיר את חוזר מנכ"ל בתחום עא(8/ג)

דגשים ונהלים לטקס אש:

- יש להכין אמצעי כיבוי אש הכוללים: מטפי כיבוי, דליי חול ומים, בקרבת מקום האירוע / טקס ובהישג יד. יש למנות אחראי על הבטיחות וחוליה לתפעול ציוד הכיבוי, יש חובה **להמצאות שכמיית ווטרג'יל לחילוץ** נפגעי אש בכל טקס אש.
- טקסי אש למיניהם (הדלקת משואות, סיסמאות אש, לפידים וכו') יתקיימו בחצר ולא באולם.
- **מרכז הטקס ו/או האחראי לבטיחות, יתכננו וינהלו את הטיפול בענייני הבטיחות, והביטחון...**
- המדורה, סיסמה, אבוקה וכדומה, יוכנו מבעוד מועד.
- **מותר להשתמש בחומר דליק מסוג סולר** שיהיה ספוג ביד או בשקי יוטה.
- **אין להשתמש בחומר דליק אחר.** יש להקפיד במיוחד לא להשתמש בחומרים נדיפים ודליקים כגון: בנזין, כוהל, אצטון וכו'.
- הצתת אש, אבוקה, סיסמה, **תתבצע אך ורק על ידי מבוגר או חניכי יא' - יב'!**
- חל איסור מוחלט על הוספת חומר דליק בעת הבעירה.
- יש להקפיד ולהציב את האבוקות במרחק מינימאלי של 2.5 מטר אחת מהשנייה.
- טקס אש יתקיים בשטח פתוח בלבד, נקי מעשבים, קוצים וחומר דליק אחר ובנוכחות מבוגר.

- יש להודיע לתחנת מכבי אש המקומית על קיום מפקד/טקס אש, מומלץ לקיים הדרכה ולקבל הנחיות בשימוש באמצעי כיבוי אש.
- יש להכין מבעוד מועד אמצעים לכיבוי אש בשטח המפקד/טקס אש. בגמר האירוע, קבוצת העבודה, בהשגחתו של האחראי על הבטיחות תהיה אחראית לכיבוי מושלם של המדורה סיסמה או אבוקה/משואה.
- חל איסור מוחלט לזרוק לאש מיכלי לחץ (ספריי) או חומרים העלולים להתפוצץ (כגון: אסבסט, כדורים, אבק שריפה וכד.).
- בעת ביצוע תהלוכת לפידים יש להקפיד על כללים אלו:
 - א. רוחב המסלול יהיה פי שניים מרוחב הטור המשותף בתהלוכה.
 - ב. סגירת המסלול תעשה כך, שכל ארבעה מ' תהיה יציאה ברוחב של מטר אחד.
 - ג. בין קבוצת הולכים אחת לשנייה יהיה מרווח של 3.5 מ' לפחות ובין שורה אחת לשנייה - פעם וחצי מאורך זרוע כולל לפיד (אורך הלפיד לא יעלה על אורך זרוע).
 - ד. לכל קבוצת חניכים יש למנות אחראי.
 - ה. יש לתרגל את החניכים בחניקת להבות.

מרחב חיים לרשותכם בייעוץ, בעזרה ובארגון האירוע.

הוראות בטיחות בתחום כיבוי האש בטקסי אש

א. כתובות אש:

- כתובות האש יעשו אך ורק מיוטה וסולר! חל איסור חמור על שימוש באמצעים פירוטכניים: בנזין, אבק שריפה, זיקוקין, צמר פלדה, מסכי אש וכו'.
- כתובות האש התפוסות מעל סנאדות יקשרו במרחק של לפחות 30 סנטימטר מהסנאדה מכל צד.
- היתרים העשויים מחבל התפוסים לכתובות יהיו בעלי "אוזניים" העשויות מחוט שזור, באורך של לפחות 40 סנטימטר מכל צד, כמו כן היתר יהיה מסומן בסס"ל.
- **ב. מיקום הכתובות יעשה באופן הבא:**
 - בתוך השורה במרחק של 2.5 מטר בין כתובת לכתובת.
 - בין השורות יהיה המרחק: גובה הכתובת + מטר למניעת אפקט דומינו.
 - שטח הכתובות יופרד מהקהל ויהיה במרחק מינימאלי של 25 מטר.
 - השטח שעליו מתקיים טקס האש יהיה פתוח נקי מעשבים גבוהים, קוצים ושאר חומרים דליקים מינימום 15 מטר.
- **ג. כתובות זזות יופעלו באחת הצורות הבאות:**
 - ע"י משיכה (ללא הליכה) של חבל במרחק שמונע סיכון מתעופת גיצים.
 - ע"י חבל שנשרף. יש לשרפו לאחר הדלקת הכתובת למניעת פגיעה במדליק.
 - אין להפעיל כתובות באמצעים מכאניים, מנועים.
 - יש למקם כתובות נעות במרחק מתאים משאר הכתובות ולדאוג למסלול פנוי ובטוח לתזוזת הכתובת.
 - את החבל יש לקשור חוט ברזל שזור באורך של מטר לפחות. ח. יש לוודא יציבות הכתובות לפני ההדלקה ובעיקר לשים דגש על כתובות שהועמדו בימים שלפני יום הטקס. ט. יש למנות רכז בטיחות לשטח כתובות האש, בעל סמכות וניסיון בתחום ומצוייד במגפון לצורך תפעול האירוע.

ד. לפידים יוכנו באופן הבא:

- הלפיד מורכב מסנאדה שבקצה שלה מלופף תיל, על התיל תלופף היוטה והיא תאובטח בחוט ברזל שרוף, כמובן גם בלפיד יהיה סולר בלבד ולא שום חומר בעירה אחר. חל איסור מוחלט על הוספת חומרים דליקים לאחר הבערת הכתובות.

ה. המדליקים:

- יהיו חניכים מכיתות יא' יב', בעלי יכולת פיזית להחזיק סנאדה בגובה.
- המדליקים יהיו לבושים בבגדים ארוכים, שיער רטוב ואסוף, נעליים סגורות.
- המדליקים לא יהיו שותפים בפעולת "הסילור" של הכתובות במידה וכן יש לדאוג למקלחת ולהחלפת בגדים מלאה!

- לפני ההדלקה יתקיים תדריך למדליקים ובו יתואמו הכתובות המודלקות לגובה המדליק, יש לדאוג לסנאדות ארוכות מספיק ולהתאימן לגובה הכתובות. ה. יש לתרגל את ההדלקה לפני ביצועה על "יבש", תוך שימת דגש על מסלול ההליכה של המדליק (בורות, יתרים, כיוון הרוח וכו') שלוש פעמים לפחות.

◀ מדורה וקומזיץ

1. יש לבחור מקום מבודד ונקי מחומרים דליקים, עדיף שטח חולי, במרחק של 3 מטר לפחות מחורשה/יער/צמחייה יבשה.
2. יש לתחם את המדורה באבנים
3. יש ללבוש מכנסיים ארוכים ונעליים סגורות
4. יש להחזיק ליד המדורה שלי מים
5. המדורה תודלק ע"י מדריך
6. אין להדליק את המדורה באמצעות דלק
7. חומר הבערה יהיה עץ בלבד
8. יש להרחיק מהמדורה כל חומר דליק
9. יש להיזהר ממוגע עם האש
10. אין לישון בסמוך למדורה/או להשאיר את המדורה ללא השגחה
11. בסיום יש לוודא כיבוי מוחלט של האש, לוודא לאחר 15 דקות שהיא אכן כבויה
12. מספר הטלפון של כיבוי אש: 102
13. יש להשאיר ביפר במקרה חירום
14. במקרה של אחיזה של אש בבגד יש להתגלגל על הרצפה לכיבוי ולקרוא לסיוע רפואי
15. במקרה של כווייה יש לקרר במי ברז ולגשת לסיוע רפואי מתאים

◀ שימוש נכון בהלמניה ופטיש 5 ק"ג

- השימוש בכלים אלו טומן בחובו סכנות רבות בעיקר בגפיים ובראש.
1. חובה לנעול נעליים בשימוש בכלים אלו.
 2. יש לכבש כובע (שאינו מפריע לשדה הראייה).
 3. אין להשתמש בהלמניה או פטיש 5 ק"ג החל מדמדומים ראשוניים, במידה ויש רצון לקיים פעילות
 4. יש להתייעץ עם רכז ממונה.
 5. יש להשתמש בהלמניה עגולה שהחלק ההולם הוא עגול בלבד ולא בולט מגבולות השרוול.
 6. השימוש בהלמניה יעשה בזוג בלבד!
 7. גובה הזוג ההולם וכוחו צריך להיות שווה.
 8. אם יש צורך באדם נוסף שיחזיק את הבזני"ט על מנת לקבוע אותו ראשונית לקרקע, עליו לאחוז את הבזני"ט עם כפפות עבודה בחלק התחתון שלו, כך שלא תהיה סכנה לידי מההלמניה. לאחר שהבזני"ט נכנס מעט לאדמה, אסור שיהיה אדם נוסף (שלישי) שמחזיק אותו בתחתיתו!
 9. יש לתאם את מספר המכות לפני תחילת ההלימה עד 10 מכות.
 10. יש לקרוא בקול את מספר המכות תוך כדי הלימה על מנת להישאר מתואמים.
 11. בתום מספר המכות המסוכמות יש לעצור, לבחון האם הבזני"ט בעומק הרצוי ולאחר מכן לחזור על הפעולה עד הגעה לעומק הרצוי.
 12. חובת נוכחות תיק מע"ר ומע"ר בכל שימוש בכלים אלו (הלמניה, פטיש 5 ק"ג).
 13. יש להשתמש בפטיש 5 ק"ג תקני, עם קת תקינה.
 14. לפני השימוש יש לוודא כי ראש הפטיש מחובר בצורה טובה וחזקה לקת ואין סכנת התנתקות שלו בזמן השימוש.
 15. השימוש עם פטיש 5 יעשה ע"י בן אדם אחד בלבד!
 16. יש להחזיק את היתד בזווית הרצויה בעזרת הרגל, לאחר מכן להלוס מכות ראשוניות בצורה זהירה ולא בעוצמה חזקה מדי עד לקיבוע ראשוני של היתד באדמה.
 17. לאחר קיבוע ראשוני יש להוציא את הרגל ולהמשיך להלוס עד לעומק הרצוי.
 18. בסיום העבודה יש לכסות את קצה הבזני"ט בכיסוי אשר ימנע פגיעה (ספוג, בקבוק חתוך וכו')

◀ נקודות לסיוע בתדרוך לחניך ברחצה בבריכה, בים:

- לוודא לפני הכניסה למים ידיעת שחיה ואישור הורים לרחצה.
- יש להישמע להנחיות המציל וצוות המדריכים.

- אין לעבור את קו המצופים.
- הכניסה למים בזוגות (חבר משגיח על חברו).
- עומק מותר עד גובה המותניים.
- אין לקפוץ למים.
- לפני הכניסה למים יש להימרח בקרם הגנה, לשתות הרבה, אין לאכול בסמוך לכניסה למים.
- לשמור על מבנה הקבוצה בכניסה וביציאה מהמים.

מוגנות במרחב הוירטואלי

חלק נכבד מהתנהלות היומיומית שלנו ומההתרחשויות החברתיות בחיינו קורות במרחב הוירטואלי. אלו פלטפורמות שמשנות תדיר, ועלינו להכיר את הסכנות הטמונות בהן ולהימנע ככל הניתן מכל פגיעה אפשרית. עליך לשמור על עצמך ולגלות מעורבות ואחריות כלפי החניכים בתחום זה. הנך האדם המבוגר עבורם, ועליך להוות דוגמה וללמדם כיצד להתנהל במרחב הוירטואלי בבטחה.

1. הסכנות:

- שימוש/חשיפת פרטים אישיים בתפוצה רחבה
- הפעלת אלימות פסיכולוגית וסחיטה לכל מטרה שהיא
- בריונות, שיימינג והשפלה
- שימוש בזרות כדי ליצור קשר/מפגש פוגעני או מנצל
- החדרת וירוס למכשירים השונים

2. כיצד להימנע ולמנוע

א. **עליך להעביר פעולות בנושא אלימות ברשת ולדרוש מחניכך התנהגות מוסרית ומכבדת!**

ב. ניהול קבוצות וואצאפ:

- עליך להגדיר את עצמך כמנהלת הקבוצה ולהראות בקיעות ומעורבות במתרחש בקבוצה, ולהתייחס למתרחש גם במפגשים הקבוצתיים בקן
- יש לקבוע ולפרסם חוקים ברורים לשימוש בקבוצות הוואצאפ השונות ולהבהיר לחניכים שאין שימוש באלימות, השפלה וסחטנות בין חברי הקבוצה

ג. התנהלות כללית – לך ולחניכך:

- יש להתנהל בעולם הוירטואלי כמו בעולם הפיזי – אין למסור שם, כתובת או מספר טלפון, ואין לשלוח תמונות או סרטונים לאנשים זרים
- יש לקחת בחשבון שכל מידע שעולה ברשת/באפליקציות השונות יכול להיחשף בתפוצה רחבה
- אם מזהים אלימות מכל סוג שהוא – יש להתערב ולערב אדם מבוגר – קומונר/מדריך/רכז קף/הורה/מורה
- יש לקבוע סמא קשה לפיצוח ולא למסור אותה לאף אדם אחר
- אם יש שימוש במצלמת האינטרנט, יש לדאוג שעוד אדם יודע על כך
- אם יש מפגש יזום בין חברים מהרשתות – יש לדאוג שמתרחש במרחב ציבורי, בולט וסמוך לסיוע במידת הצורך
- יש לכבות את שירותי המיקום ככל הניתן

3. למי ניתן לדווח במקרה של פגיעה?

- מוקד 105 - מוקד טלפוני אזרחי-משטרה לדיווח, מידע וסיוע בנושאי אלימות ופגיעה נגד ילדים ובני נוער ברשת
- הרשות להגנת הפרטיות: ppa@justice.gov.il
- ביפר 33010

דרכים ליצירת קשר עם הרשות להגנת הפרטיות:

- טופס מקוון: [טופס פנייה או תלונה לרשות להגנת הפרטיות](#).

- כתובת דואר אלקטרוני לפניות או תלונות בנושא הגנת המידע ופרטיות: ppa@justice.gov.il
- כתובת דואר אלקטרוני לפניות או תלונות בכל נושא הקשור לרישום מאגרי מידע ועדכונים בנוגע למאגר המידע: ppa_rishum@justice.gov.il
- פקס: 02-6467064
- שליחת מכתב לכתובת: הרשות להגנת הפרטיות, קרית הממשלה, ת.ד. 7360 תל אביב 6107202.

תנועת הנוער העובד והלומד היא גם האיגוד המקצועי לנוער וצעירים

היום כבר אי אפשר לפספס, לא לדעת, לא לשים לב – אתם זה (גם) האיגוד המקצועי לנוער, אתם זה הארגון היחיד שמסייע לילדים ולבני נוער שמנצלים אותם בעבודה. הנוער העובד והלומד הוקמה ב-1924 ע"י ילדים וילדות עובדים שעבדו במפעל גפרורים ולא קיבלו את השכר שלהם, הם פתחו בשביתה, נאבקו על זכויותיהם ובעקבות כך קם "הנוער העובד". העבודה היא אחד הדברים המשפיעים ביותר על בני האדם, תסתכלו על ההורים שלכם, על האחים והאחיות שלכם, תראו כמה הם מוטרדים מהענין הזה של העבודה. איזה כמות עצומה של שעות הם מבלים בעבודה. 8 שעות ביום, חלק גדול מהעובדים הרבה יותר שעות, כמעט שליש מהחיים הבוגרים אנחנו בעבודה.

ולא רק המבוגרים, המון בני נוער בישראל עובדים תוך כדי הלימודים, במקומם או בחופשות.

לא פשוט להיות אדם עובד בישראל בשנת 2019

בישראל, בשנת 2019 זה בכלל לא משהו להיות "אדם עובד". מאות אלפי אנשים מועסקים בניגוד לחוק ומקבלים פחות משכר המינימום, עוד מאות אלפים רבים נוספים מקבלים רק את שכר המינימום, אבל לא

מקבלים תנאים סוציאליים (נוספים) שמעתם פעם על ימי חופשה? דמי הבראה? קרן פנסיה? פיצויי פיטורין? לא ממש אה. (! עובדים מבוגרים רבים) בגילאי (55-45 פשוט מפוטרם, יותר פשוט להביא עובדים צעירים יותר וזולים יותר... זה מה שקורה כשמתייחסים אל בני אדם כמו אל סחורה, כמו אל חפץ. אגב, מי שמרוויח כמו שצריך, שכר גבוה, למשל עובדי חברת החשמל או עובדי הנמלים, או כל העובדים שהתאגדו בהסתדרות בשנים האחרונות ואז לא מפסיקים להשמיץ אותם באמצעי התקשורת השונים.

אז כמה בני נוער עובדים בישראל?

בישראל יש המון המון ילדים ובני נוער שעובדים. תסתכלו מסביבכם, תבקשו שכל מי שעובד, עבד עד לא מזמן, או רוצה לעבוד שירים את היד. המון, אה? בסקר שערכנו בשנה שעברה גילינו ש 62% מבני הנוער עבדו או חיפשו עבודה.

המפגש הראשון של רבים מבני הנוער והילדים העובדים בישראל יכול להיות מאוד לא נעים. יש המון מעסיקים (לא כולם, אבל בהחלט המון) שלא חושבים פעמיים ופשוט מנצלים את בני הנוער שיוצאים לעבוד. זה די פשוט לנצל בני נוער כי הם תמימים, הם לא מכירים את הזכויות והם לרוב מפחדים מהמעסיקים - אפשר לא לשלם שכר, אפשר לשלם שכר מתחת לשכר המינימום, אפשר שלא לשלם על שעות נוספות, או שעות בשבת ויש כמובן את הפטנט של "ימי התלמודות" ועוד ועוד..

אז מה בעצם הזכויות?

יש הרבה זכויות לבני הנוער העובדים: שכר מינימום, נסיעות, שעות נוספות, הבראה, חופשה, פיצויי פיטורין, תשלום על שעות שבת ועוד, צרפנו לכם במרוכז את כל העצות והטיפים החשובים שצריך לדעת לפני שיוצאים לעבוד.

ואיך זה קשור אלינו?

אנחנו האיגוד המקצועי של בני הנוער העובדים, אנחנו אחראיים על לתת להם את הידע שהם צריכים, וגם את הגב והסיוע במקרה שמנצלים אותם בעבודה. יש לנו תא קולי מיוחד ואתר אינטרנט מיוחד שאליהם בני נוער שנוצלו יכולים לפנות.

פעילות הסברה

חלק גדול מהפעילות שלנו הוא פעילות הסברה, בסופו של דבר אחת המטרות שלנו היא להגיע לכל נער ונערה ולכל ילד וילדה בישראל ולספר לו שיש לו זכויות ושיש מי שמוכן ורוצה להיאבק איתו. אבל... יש מאות אלפי בני נוער עובדים. קשה מאד להגיע אל כולם. אבל עכשיו יש לנו גם אותך, כן, כן, אותך שקוראת את השורות האלה. למה לא לעזור? זה מתחיל בלדבר עם חברים בשכונה, בבית הספר, ממשיך בהעברת שיעורי חברה בבית הספר (תזמינו אותנו אליכם לבית הספר! אנחנו נבוא! מבטיחים!) ועוד מיליון רעיונות. בשנים

האחרונות אפילו קיימת קבוצה מאורגנת של "יח"צני זכויות" תנועתיים.

אכיפה אזרחית

יש מעסיקים שמצליחים ממש לעצבן אותנו. מדובר במעסיקים שהם מנצלים "סידרתיים" (כלומר כאלה ששוב ושוב מנצלים)... או במעסיקים שפשוט לא מוכנים לכבד את ההחלטות של בית המשפט. במקרים כאלה אנחנו פשוט יוצאים להפגין מולם, לפגוע בכיס שלהם. תחשבו על בעל הפיצריה בראשון לציון או בית הקפה בחיפה ששעתיים כמעט אף אחד לא בא לקנות אצלו שום דבר בגלל שהיתה מול העסק שלו הפגנה

שקראה לציבור להחרים אותו. נשמע מעניין, אה? תתחילו להצטרף ולהשתתף בהפגנות כאלה. מה לא ידעתם

שיש דבר כזה? עכשיו אתם יודעים.

הקמת ועדי עובדים וליווים

הסתדרות הנוער העובד והלומד היא הארגון היציג של בני הנוער העובדים. ביחד עם "הרשת – הסתדרות הצעירים" אנחנו מלווים הקמה של ועדי עובדים של בני נוער ועוזרים להם לחתום על הסכמי עבודה

קיבוציים. בסוף חודש מאי 2013 נחתם הסכם עבודה קיבוצי ראשון מסוגו שמשפר את התנאים של כל עובדי

רשת בורגראנץ בארץ, ומאז נחתם גם הסכם בפיצה האט.

שקוף שאני שם לב

כל בוקר כשאתם הולכים לבית הספר אתם חולפים על פני המאבטחים והמנקים של בית הספר שלכם.

סיכוי לא קטן שמנצלים אותם, שלא משלמים להם את כל מה שהחוק קובע. אנחנו רוצים להציע לכם הצעה, קוראים לזה "שקוף שאני שם לב", הרעיון הוא להפסיק להתייחס לעובדי הניקיון והשמירה כמו אל אנשים שקופים, הרעיון הוא להתחיל לשים אליהם לב. רוצים לקבל זכותן לעובדי האבטחה והשמירה וזכותן נוסף

לעובדי הניקיון? רוצים להפעיל את הפרוייקט אצלכם בקן? דברו איתנו. צרו קשר. תפסיקו להתעלם.

ועדת איגוד מקצועי בקן

למה שלא תקימו ועדת איגוד מקצועי בקן? אנחנו נבוא לפגוש אותכם, יש עוד המון רעיונות, בכלל גם בני נוער יכולים להקים ועדי עובדים ולהתאגד ולהתארגן. אל תגידו שלא ידעתם, שלא שמעתם. עכשיו אתם

יודעים- הנוער העובד והלומד הוא גם איגוד מקצועי לנוער.

והסיוע המשפטי, איך הוא עובד?

מגיעה תלונה (לתא הקולי או לאתר) ונבדקת, אם מתברר שנער או נערה נוצלו- מתחיל טיפול. בהתחלה אנחנו פונים למעסיק ומבקשים ממנו לשלם את מה שהוא לא שילם, אם אנחנו לא מצליחים לשכנע אותו דרך הטלפון אז שולחים לו מכתב ואם גם המכתב לא משכנע מספיק אז אנחנו מגישים תביעה לבית הדין לעבודה. אומנם אנחנו לא עורכי דין, אבל מזכירי האיגוד המקצועי של הנוער העובד והלומד מוסמכים

כ"טוענים" ורשאים להגיש תביעה בבית הדין לעבודה ולייצג שם נערים ונערות עובדים.

אגב, כמעט 80% מהמקרים אנחנו מצליחים לפתור מבלי להגיש תביעה לבית הדין לעבודה.

אז איך משיגים אותנו?

<http://www.minimum.org.il/> - אתר לנו יש

יש לנו פייסבוק **האיגוד המקצועי לנוער - הסתדרות הנוער העובד והלומד**

יש לנו אי מייל- nitzul@noal.co.il

יש לנו פקס: 03-5125157

יש לנו תא קולי שאפשר להתקשר אליו- 1121 * מכל טלפון נייד.

דברו איתנו, צרו קשר, התקשרו לבקש לקבל חומרי הסברה כדי לעשות מבצע גדול של חלוקת חומרי הסברה אצלכם בישוב. דברו איתנו כדי להזמין אותנו להעביר הרצאה בפני כל השכבה שלכם בבית הספר. שלחו לנו מייל אם אתם רוצים להפעיל את "שקוף שאני שם" או להיות "יח"צני זכויות" אצלכם בבית הספר.

אלה הזכויות שלכם

+

אם העסיקו אותך בשבת או בשעות נוספות - מגיעה לך תוספת שכר!

קנסות זה לא חוקי!

התלמדות ללא שכר - אין דבר כזה!

החזרי נסיעות עד 22.60 ₪ ליום

גיל	שכר מינימום לשעה	שעות תשיעית ועשירית 125%	השעה ה-11 והלאה או שבת - 150%
עד 16	₪ 21.45	₪ 26.81	₪ 32.18
16-17	₪ 22.98	₪ 28.72	₪ 34.47
17-18	₪ 25.43	₪ 31.79	₪ 38.15
18 ומעלה	₪ 29.12	₪ 36.40	₪ 43.68

*נכון ל-1.4.18

מתי עבדת - לערוך רישום שעות מסודר אצלך
אצל מי אתה עובד - שם החברה, הבעלים וכו'

חשוב לרשום!

לפניות ושאלות:

 noal4u

 noal4u

 *1121